

ÎN DECEMBRIE TREBUIE INTERZIS DIVORȚUL

Se aciuiește bucuria sub brațul tandru al sărbătorilor de iarnă și munca de extindere a ariei de exprimare gazetărească a Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, face ca lunar să fie prezent pe pământul apostolic al Dobrogei și, iată cum, pentru întâia dată în acest an, marea și nu pusta, îmi deschide fe-reastra copilăriei prin care se vede Mântuitorul înconjurat de magii adoratori.

Decembrie, mai mult decât orice altă lună, ar trebui să fie luna consensualității, a iertării și a iubirii izvorâte din lumina Nașterii. Prin-tr-un ucuz al datinii, în decembrie ar trebui interzis divorțul. Mai ales atunci când el tre-buie să împartă la doi, pruncuții. E greu înger-ului în seara de Ajun să intre în casa în care, vii fiind, lipsește unul din părinți. Mai mult decât oriunde în altă parte, în casa cu pruncuți este nevoie de răbdarea lui Iov, de blândețea

lui David și de dragostea care niciodată nu cade. În casa cu pruncuți, nu trebuie să apună soarele peste mânia dintre părinți. În casa binecuvântată cu copii, tatăl să-și amintească adesea că mama e numele sfințeniei pe acest pământ și amintindu-și va afla lesne că, cu-vântul e cărămida întemeietoare pentru iubire și aflând, îl va rosti în casa lui, mereu, spre zidire.

În decembrie, până și cele mai nevolnice ființe umane, se cade să arate copilului, mi-racolul trinității. Pentru un copil, așteptând colindătorii în prag, o minciună folositoare e preferabilă, în primăvara vieții lui, unui adevăr dureros și să nu uite nicicând tații, căci la ei se află puterea, vorbele lui Troțki spuse lui Malraux, atunci când a aflat că fiul lui Chi-ang Kai-Shek și-a numit tatăl „câine”: „Avem copiii pe care îi merităm”.

Crescut într-o familie care nu a cunos-cut ruptura matrimonială, am fost educat să urăsc divorțul, acest cutremur care lasă urme netratabile în sufletul oricărui copil. Iată de ce, eu nu am privit niciodată căsătoria ca pe o instituție, ci ca pe o Taină, una din cele șapte, Taină pe care din păcate, spre neputința înțelegerii mele, o trădează uneori și înaltele fețe bisericești ortodoxe. Amintiți-vă cum a „negociat” Octavian Goga cu protopopul Lazăr Triteanu, soțul Veturiei, divorțul în schimbul unui scaun... episcopal și veți ve-dea mai limpede cum pe treptele ascenden-te ale popiei, se află tot mai rar dragostea și credința, credința și dragostea, pe care le veți întâlni veșnic pe treptele de lumină ale Mân-tuitorului. Urcați-le!

Vasile TODI

Vin colindătorii

Tudor GHEORGHE

Vin colindătorii, cum veneau odată, leri-i ler.
Să colinde-n seara asta minunată, leri-i ler.
Dar li-i gura arsă și li-s ochii-n lacrimi, leri-i ler.
Prea degeaba sânge, prea degeaba patimi, leri-i ler,

Gazdelor creștine să-i primiți în casă, leri-i ler.
Și cum se cuvine să-i poftiți la masă, leri-i ler,
Ni-i trimite sfântul să ne-ncerce mila, leri-i ler,
Domnii mari de astăzi să-și deschidă vila, leri-i ler.

Șovăielnic pasul, mâinile plâpânde, leri-i ler.
Tremurat li-i glasul, nu știu să colinde, leri-i ler.

Dacă stau la poartă și nu zic nimica, leri-i ler.
Domnilor de astăzi să v-apu-ce frica, leri-i ler.

Mută-i întrebarea ce răsună-afară, leri-i ler.
Am murit degeaba, ce-ați făcut din țară, leri-i ler.
Tot în frig și-n foame, tot cu mâini întinse, leri-i ler.
Pe la porți străine, ce ne stau închise, leri-i ler.

LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Pe locul unde astăzi se înalță clădirea „veche” a Băncii Com-merciale, era odinioară o mică clădire ce adăpostea sala de tortură a orașului. Dărămată din cauza vechimii, clădirea a lăsat urme doar în documente vechi și îngălbenite. Un episod tragicomic s-a întâmplat mai târziu: terenul era al Primăriei, dar armata dorea să-și ridice aici închisoarea militară; l-au înconju-rat cu sârmă ghimpată și au început să-l păzească. Într-o bună zi, trupele de poliție municipale s-au aflat (cu pușca încărcată și baioneta la armă) față-n față cu soldații. Noroc cu ofițerii ambelor părți, care au reușit să aplaneze un conflict ce ar fi putut degenera. Până la urmă, Primăria are câștig și vinde terenul de 216 stânjeni pătrați băncii românești „Timișiana” pentru 400 coroane/stânjen pătrat. Arhitectul timișorean Josef

Banca „Timișiana”

Krammer junior proiectează o clădire cu trei etaje, cu fațada pe două străzi (odinioară aici era Piața Balaș, acum străzile sunt Proclamația de la Timișoara și Popa Șapcă). În iulie 1911, cumpărarea este perfectată cu parter și etaj pentru sediu bancar și etajele următoare cu

locuințe de închiriat. În total sunt con-struite 15 apartamente cu 40 de camere de locuit. Banca are intrare separată de locatari. Stilul anilor 1900 este vizibil în întreaga construcție. Șase coloane false străjuiesc fațada spre Continental și trei balcoane la etajul al doilea. False co-loane și capiteluri străjuiesc fațada din-spre Popa Șapcă. Un acoperiș înalt, re-tras și cu lucarne conferă suplețe clădirii. Cine a intrat vreodată în bancă a rămas impresionat de eleganța holului, a scării și coloanelor de marmoră, a sălii mari a ghișeelor. Într-adevăr, bunicii noștri știau să construiască clădiri solide, încăpătoare, aerisite, dar cu toate facilitățile epocii și cu „ștaiful” corespunzător destinației. Banca „Timișiana” a fost, până la naționalizare, una dintre băncile de frunte ale Timișoarei. Poate că BCR-ul, deși mutat în sediu nou, va păstra această perlă a finanțelor românești din Banat spre bucuria iubitorilor de frumos.

Foaia Arhiepiscopiei Aradului

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

ÎNALT PREA SFÎNȚITUL PĂRINTE TIMOTEI LA ȘASE ANI DE LA ÎNTRONIZARE

Înalt Prea Sfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului a aniversat pe 28 noiembrie 2015, șase ani de la ridicarea la rangul de Arhiepiscop.

Înalt Prea Sfinția Sa s-a născut la 4 iunie 1936 în Timișoara. A studiat

la Liceul Diaconovici Loga din Timișoara (1946-1953), la Institutul Teologic Universitar din București (1953-1957), cursuri de doctorat tot acolo (1957-1960), doctor în teologie din 1972; studii de specializare la Facultatea de Teologie Protestantă din Neuchâtel (1967), Institutul Ecumenic de la Bossey (1967-1968) și la Facultatea de Teologie din Fribourg (1971-1972).

Profesor la Seminarul Teologic din Caransebeș (1960-1961), secretar eparhial la Arad (1961-1962) și Timișoara (1962-1968); vicar administrativ al Arhiepiscopiei

Timișoarei și Caransebeșului (1968-1975), în paralel diacon, în 1961, preot, în 1968; tuns în monahism la Mănăstirea Hodoș-Bodrog în 1969, sub numele Timotei, și hirotosit arhimandrit în 1970.

La 15 decembrie 1975, a fost ales Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei și Caransebeșului, cu titlul Lugojanul, iar la 30 septembrie 1984, a fost ales Episcop al Aradului (încăunat la 2 decembrie 1984). În anul 2009, pe 28 noiembrie, a fost ridicat la demnitatea de Arhiepiscop al Arhiepiscopiei Aradului.

SFÂNTUL APOSTOL ANDREI SĂRBĂTORIT DE ARĂDENI

În ziua de prăznuire a Sfântului Apostol Andrei cel Întâi chemat, Ocrotitorul României, și a Sfântului Ierarh Andrei, Mitropolitul Transilvaniei, 30 noiembrie 2015, Înalt Prea Sfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului a slujit Sfânta Liturghie arhierescă în noua Catedrală arhiepiscopală din Arad, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, în prezența a numeroși credincioși.

În cuvântul de învățătură rostit sub titlul „Misiune apostolică” (în baza citirilor scripturistice ale sărbătorii: I Cor. 4; Ioan 1), Chiriarhul Aradului a pus în lumină lucrarea săvârșită de Sfântul Apostol Andrei și de Sfântul Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolitul Transilvaniei, în pământul țării noastre, după cum este prezentată pe paginile de istorie bisericească și națională. De asemenea, Înalt Prea Sfinția Sa a vorbit despre misiunea celor doi mari sfinți pentru propășirea bisericii strămoșești.

La momentul rânduit, un număr foarte mare de credincioși, tineri și copii, s-au împărtășit cu Trupul și Sângele Domnului.

Înalt Prea Sfinția Sa, la finalul Sfintei Liturghii, a urat tuturor celor care poartă numele de Andrei sau Andreea multă sănătate, propășire în toate faptele cele bune și să trăiască întru mulți și binecuvântați ani.

VECERNIE CU LITIE ÎN PAROHIA ARAD - MICALACA NOUĂ

În seara zilei de ajun al sărbătorii Sfântului Apostol Andrei, Înalt Prea Sfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a săvârșit Slujba Vecerniei cu Litie în biserica „Sfântul Apostol Andrei” a Parohiei din cartierul arădean Micalaca Nouă – zona 300, alături de părintele paroh Gheorghe Oprea și un sobor de preoți și diaconi.

La momentul rânduit, Înalt Prea Sfinția Sa a adresat credincioșilor prezenți un cuvânt de învățătură pus sub titlul „Un exemplu pentru anul omagial dedicat misiunii parohiei și mănăstirii azi”, sublinind împletirea istoriei bisericești și a țării cu contribuția locală la importante momente ale istoriei noastre.

La final, părintele paroh Gheorghe Oprea i-a prezentat Înalt Prea Sfințitului Părinte Timotei stadiul lucrărilor de pictură a bisericii și planul etapelor viitoare ale ducerii la finalizare a acestor lucrări, după care i-a mulțumit Chiriarhului pentru acest deosebit popas duhovnicesc în ajun de hram, în mijlocul credincioșilor acestei parohii.

SĂRBĂTOARE DUHOVNICEASCĂ ÎN PAROHIA FÂNTÂNELE

Înalt Prea Sfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, s-a aflat duminică, 29 noiembrie 2015, în mijlocul credincioșilor din Parohia Fântânele, Protopopiatul Arad. Chiriarhul a fost întâmpinat cu un cuvânt de bun venit de către preotul paroh Dan Mândra. Cu acest prilej, Înalt Prea Sfinția Sa a săvârșit Sfânta Liturghie, alături de un sobor de preoți, alcătuit din preoții Viorel Nan, Ispas Ruja, Codin Șimonca, diaconii Tiberiu Ardelean și Caius Cuțaru, în prezența oficialităților locale și a numărului mare de credincioși veniți la Sfânta Liturghie arhierescă.

Înainte de oficierea Sfintei Liturghii, Înalt Prea Sfinția Sa a sfințit lucrările efectuate în anul curent, respectiv noile geamuri ale bisericii.

În cuvântul de învățătură pus sub titlul „Urmarea Mântuitorului și desăvârșirea creștină” (pe baza citirilor scripturistice ale duminicii: Coloseni 3; Luca 18), Chiriarhul a arătat că păzirea poruncilor dumnezeiești este temei spre mântuire, iar a sfaturilor evanghelice, spre desăvârșire. Totodată, Înalt Prea Sfinția Sa a explicat locul virtuții iubirii de Dumnezeu și aproapele în această lucrare.

Răspunsurile liturgice au fost date de corul bisericii ortodoxe de la Apateu, condus de preotul Constantin Ilica. În cadrul Sfintei Liturghii, s-au împărtășit o mulțime mare de tineri și copii.

Foaia de Ramna

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

În tot ce am realizat, am avut alături oamenii comunei mele

Magdalena CIUREA - primar al comunei Ramna

Cobor spre Ramna de pe dealurile blânde ale Sîlagiului, pe drumul străjuit de bătrâni jugaștri, în zare, deasupra munților Carașului, cerul poartă sub sprâncene imperii de nea, pe care, dacă nu azi, atunci mâine, le vor prăvălii asupra pământului iubitor de pacea albă a iernii. Și brusc, mi se face dor de primăvară, de un vișin alb în prier. Dar până atunci... mai va. Pentru cine nu o cunoaște, Ramna înseamnă comuna gospodărită înțelept de o doamnă a administrației cărășene: Magdalena Ciurea. În biroul dânzei, șad preț de jumătate de ceas la givan.

Doamnă, sunt atât de aproape sărbătorile, încât cu puțină imaginație, putem auzi clinchetul clopoțelului de colind, aflat în mâna pruncuțului care astfel, își anunță prezența la poarta casei.

► Ei, draga mea Carmen, ție îți dă ghies viața la vis. Ești tânără și slujești numai cuvântului.

Și prin cuvânt oamenilor.

► Da, tu slujești oamenilor și prin profesie,

ești medic, un medic care practică jurnalismul de drag.

Da, și pentru promovarea acestei laturi de suflet a vieții mele, îi mulțumesc lui Vasile Todî.

► Vasile Todî are un ochi, ascuns vederii noastre, pentru oamenii binecuvântați cu har artistic și literar.

Și pentru recunoștință!

► Da, nu vor uita locuitorii Ramnei, gestul dânsului de a determina premierea domnului profesor Octavian Peptenar, în cadrul „Zilei Cinstirii”.

Doamnă, detest tabloul contabil numit bilanț, dar în apropierea sfârșitului de an vă rog să privesc retrospectiv prin faptele din calendar.

► Carmen, una din realizările acestui an, de importanță, estetică dacă vrei, o reprezintă definitivarea lucrărilor efectuate la clădirea administrației comunale. Am dus la bun sfârșit, tot în această perioadă, reabilitarea Căminului Cultural din comună, aflat astăzi, în parametrii exigențelor impuse de normele civilizate. Am asfaltat 4,1 km din drumul Valea-Pai Bărbosu, am pietruit 3 străzi din satul reședință de comună, de altfel, acest proces de pietruire continuă și la ora la care stăm de vorbă.

Privind înapoi, aveți ce evidenția. Nu ați lăsat timpul să treacă neînsemnat. L-ați marcat cu fapte.

► În tot ce am realizat, am avut alături oamenii comunei mele.

Știu că sunteți extrem de atentă la elementul tânăr al comunei...

► Vă gândiți să mă întrebați cu ce daruri le-am ieșit în întâmpinare în acest an?

Exact.

► Pentru cei aflați pe băncile școlii din comuna noastră, am pregătit în ziua de 19 decembrie, un frumos spectacol, numit „Serbarea pomului de iarnă”, la sfârșitul căreia, am înmănat fiecărui școlar pungi cu daruri, asemenea și celor de la grădiniță.

Doamnă, din respect pentru timpul...

► De acord, dar nu vreau să încheiem, înainte de a felicita pe domnii Octavian Peptenar și Iliia Ciurcia, pentru felul în care îngrijesc talentul artistic al comunei, și de a adresa tuturor locuitorilor comunei Ramna, Sărbători fericite!

Dialog realizat de
CARMEN POPESCU

TINERI POETI AI COMUNEI NOASTRE

Toamna

CORNEL DRAGOȘ

Elev al Școlii Gimnaziale RAMNA

Toamna, frunza ruginește
Prin păduri și pe la vie
Păsările nu mai cântă
Cu extaz și armonie.

Norii negrii, grei de ploaie
Se rotesc rar prin văzduh.
Vântul bate, frunza pică.
Unde-i vara ce-a trecut?

Iarba verde de pe coastă
S-a uscat, s-a ofilit.
Câte-un greiere de-o șchioapă
Târâie cam răgușit.

Mai încolo, un cărăbuș,
Pe un pai lung de mohor
Se chinuie la urcuș
Dar, trudește fără spor.

Un bostan, cât o găleată
Galben, neted, rotofei
A pleznit tare odată,
Speriind doi porumbei.

Dar de ce fug de pe culme
Tot de-a roata doi scaieți
Și aleargă pe-a lor urme
Doi arici și trei sticleți?

Ei, dar uite, că departe,
Gâfâind pe urma lor,
În veșmânt de frunze moarte,
Este cea pe care-o cheamă:
„Doamna curcubitaceelor”.

SERBARE CU POEZII ȘI CÂNTECE PATRIOTICE

SĂRBĂTORI DE IARNĂ CU CADOURI ȘI COLINDE

ELENA POP

Data de 1 Decembrie are o semnificație profundă pentru românii de pretutindeni. Este Ziua Națională a României, de mai bine de douăzeci de ani. Chiar și micii școlari trebuie să cunoască semnificația acestui eveniment. De aceea, elevii din cadrul școlii din comună au luat parte la diverse activități dedicate acestei zile.

Astfel, cei mici au pregătit un impresionant moment cultural-artistic constând în cântece patriotice, cântece populare și recitare de poezii, precum și detalii legate de evenimentele istorice ce au culminat cu Marea Unire de la 1 decembrie 1918.

CAMELIA POPESCU

Sărbătorile de iarnă debutează cu o serbare organizată de școală și de grădiniță. La această serbare participă aproape toate oficialitățile locale, părinți și alți invitați. Elevii pregătesc momente artistice, cum ar fi: colinde specifice, scurte scenete, dansuri populare etc.

Un alt obicei de Crăciun este acela că în zilele 24, 25 și 26 decembrie se difuzează colinde în centru. Aceste colinde se pot auzi, dacă este liniște și până în capătul satului.

În ziua de ajun, copiii merg din casă în casă în „pițărăi”, iar seara, adulții și copiii mai mari merg să colinde.

De Revelion este obiceiul să se meargă cu plugușorul, iar în noaptea dintre ani sunt focuri de artificii.

Foaia de Giarmata

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

MARE SPECTACOL DE ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI, LA GIARMATA

Cu prilejul Zilei Naționale a României, 1 Decembrie 2015, Școala cu Clasele I-VIII din Giarmata, cu sprijinul Primăriei și Consiliului Local, a organizat un mare spectacol aniversar, sub coordonarea prof. Veronica Tomiță, la Casa de Cultură din localitate. Cu acest prilej și-a dat concursul și Ansamblul „Sânziene Bănățene” Giarmata, în coregrafia Veronicăi Kretten. Soliști au fost: Maria Petchescu, Ciprian Pop, Maria Florea, Cristina Teodora, Marius Bodea, Domnica Titieni, Larisa Zaharia și Paul Daiana. A acompaniat formația Pro Datina, condusă de maestrul Adrian Scorobete.

A devenit o tradiție ca elevii din Școala Giarmata să participe la evenimentele dedicate aniversării Zilei Naționale a României, în data de 1 Decembrie. Ca în fiecare an, am pregătit melodii și poezii nepieritoare cântate și recitate de rapsozi, chiar de dinainte de momentul 1918, când a avut loc Marea Unire a Principatelor

Române. Azi e un moment de aducere aminte a sacrificiului înaintașilor noștri, de aceea dorim să fie un spectacol de la suflet la suflet neamului românesc și un pios omagiu. Țin să îi mulțumesc domnului primar, Virgil Bunescu, pentru invitația pe care ne-o acordă în fiecare an de a participa la această măreață manifes-

tare. De asemenea, mulțumim domnului vice-primar, Ionel Carabulia, tuturor consilierilor și familiilor care au venit să ne asculte și să ne aplaude, precum și reprezentanților bisericii care ne susțin. Sprijin de nădejde am primit și din partea directorului Școlii Giarmata, Gabriel Ciora, căruia îi mulțumim, a spus prof. Tomiță. Elevii au fost cu adevărat strălucitori. Au recitat și au cântat cu tot sufletul și convingerea, exact cum i-a învățat profesoara Tomiță, cele mai emoționante versuri și melodii. Dintre acestea amintim: „Nu plânge maică, Românie”, „Clopotul reîntregirii”, „Pe câmpia libertății”, „Țara mea”, „Treceți batalioane române carpații!”, „Drum bun, drum bun, toba bate!”, „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie!”. „Nu uita că ești român!”. De asemenea, Ansamblul Sânzienele Bănățene a încântat audiența cu dansurile tradiționale folclorice, spre încântarea tuturor celor prezenți.

SUNTEM OBLIGAȚI SĂ RESPECTĂM DATA DE 1 DECEMBRIE

Redăm în continuare cuvintele primarului Virgil Bunescu, demne de un adevărat urmaș al lui Ștefan cel Mare: Rugăciunea și binecuvântarea Sfinților Părinți ne-au făcut să ne aducem aminte de înaintașii noștri căzuți, de cei

care s-au jertfit să facă această frumoasă țară, România. Să nu uităm o clipă noi, dregătorii, care vremelnic suntem la conducere, dar și toți cetățenii, de tot ceea ce facem și când facem să o facem cu frică de Dumnezeu. Să ne bucurăm de această minunată zi. Și afară s-a luminat și s-a încălzit tocmai să ne simțim bine. Trăiască România! În continuare edilul a mai spus: În fiecare an, pe 1 Decembrie, sărbătorim așa cum se cuvine Ziua Națională a României. Împreună cu școala din localitate, organizăm un mare spectacol, de două ore și jumătate, unde elevii cântă și recită poezii, alături de Ansamblul Sânziene Bănățene. Ne bucurăm să sărbătorim împreună. Aniversarea Zilei Naționale a României trebuie să o respectăm. Noi trebuie să învățăm de la generațiile care au trecut și s-au jertfit pentru

țară, dar trebuie să îi învățăm și pe cei tineri să știe să prețuiască și să marcheze așa cum se cuvine 1 Decembrie. Totuși, cred că, în ultimii ani, s-a încercat tot felul de inducere în eroare a poporului pentru a uita de ziua națională și că nu mai suntem un stat unitar și indivizibil. Trebuie să fim un stat al Uniunii Europene, dar să avem identitatea noastră. De aceea suntem obligați să păstrăm și să respectăm data de 1 Decembrie Ziua Națională, fiindcă toate popoarele își serbează cum se cuvine ziua lor. De ce noi, românii, nu am face același lucru? Ca de fiecare dată, doamna profesoară Tomiță este plină de surprize. Niciodată nu a repetat ce a prezentat în anul precedent și a venit cu ceva nou. O felicit și îi mulțumesc ei și copiilor și tuturor celor care s-au îngrijit ca acest spectacol să fie reușit.

GIARMATA - O LOCALITATE MULTIETNICĂ

Giarmata este o localitate unde locuiesc mai multe etnii și se înțeleg foarte bine. După ce germanii au părăsit localitatea, Giarmata își caută o nouă identitate, fiindcă aici au venit și continuă să vină locuitori din alte zone ale țării. Conducerea comunei speră ca generațiile care vin să devină locuitori stabili și localitatea să revină acolo unde îi este locul și să devină cea mai frumoasă comună. După spectacol, Primăria și Consiliul Local Giarmata au organizat tradiționalul ospăț cu fasole cu ciolan și vin fiert. În total, au fost oferite aproape 400 de porții, la mesele din fața Casei de Cultură, unde toți cei prezenți au mâncat pe săturate și s-au cinstit cu un pahar de vin fierbinte și aromat. Primăria și Consiliul Local Giarmata au o agendă culturală foarte bogată. Sunt organizate activități de 1 și 8 martie, festivalul de dansuri cu prilejul Sânzienelor, balul pensionarilor și tradiționalele rugi.

De asemenea, există un festival foarte spectaculos în 12 decembrie, intitulat Datini și Obiceiuri de Iarnă. Încercăm să îi aducem pe copii la ceea ce înseamnă tradiția autentică românească,

fiindcă această generație modernă nu accesează decât informații pe facebook și pe internet și uită esențialul, că toți suntem români, a subliniat primarul Bunescu. Prezentăm și o parte din cuvântul preotului Ioan Petru Pană, ținut cu prilejul Zilei Naționale a României, de pe scena Casei de Cultură. Mulțumim tuturor pentru frumoasele cuvinte rostite despre poporul român și despre România. Tot ceea ce s-a realizat în țara noastră de înaintașii noștri a fost făcut cu gândul la Dumnezeu. Nimic fără Dumnezeu nu a fost făcut. Și noi trebuie să procedăm la fel. Când luăm o decizie importantă trebuie să ne gândim cum i-ar plăcea Lui să facem. Cu gândul la Dumnezeu și la popor, cu dragoste pentru țară, s-au făcut lucruri mărețe pentru acest popor care de peste 2000 de ani își duce viața pe aceleași meleaguri. Dacă înaintașii noștri s-au gândit la Dumnezeu și noi să ne gândim la Dumnezeu în tot ce facem.

PAGINĂ REALIZATĂ DE GHEORGHE MIRON

Foaia de Vermeș

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Vermeșul a dat mari personalități și va da în continuare

Ion Iacob DAMIAN - primar al comunei Vermeș

- urmare din numărul trecut -

Domnule primar în continuarea dialogului nostru aș vrea să vă întreb cum dezvoltați activitatea cu fonduri europene.

▶ În 2007-2014 am depus trei proiecte din care două s-au finalizat, iar pe cel de-al treilea l-am prins acum la redistribuire, se va finaliza și el, este vorba de drumuri agricole pe

Măsura 125.

Că tot se apropie Sfintele Sărbători de iarnă, vă implicați cumva și în pregătirea Revelionului?

▶ Da, ceea ce se întâmplă la Vermeș se întâmplă în foarte multe comune, încă mai păstrăm tradiția cu balurile de sărbători, Bal de Crăciun și Bal de Sfântul Ion. Am discutat cu Doru Țăranu, care este vermeșan de-al nostru și probabil ne va onora cu prezența la unul dintre baluri, care se vor ține la Căminul Cultural. Este al șaselea an când organizăm și Revelionul. Decât să mă urc în mașină și să mă duc la Timișoara sau la Reșița, prefer să stau cu vermeșenii mei, să fiu în mijlocul lor și mă simt minunat.

Ce interpreți v-ați gândit să aduceți pentru a încânta publicul la Revelion?

▶ De data aceasta ne-am gândit să o aducem pe Nicoleta Sârbu cu orchestra.

Domnule primar, nu de multă vreme am realizat un interviu cu doamna doctor, recent instalată în comună. De atunci și până acum, lucrurile s-au așezat?

▶ Lucrurile s-au așezat, am început să renovez și locuința pentru medici, ca dumnea ei să nu mai facă naveta.

Am venit la dumneavoastră dinspre Ramna și am observat că deja a început să se plumbuiască drumul, a început o ușoară reabilitare.

▶ Sunt foarte nemulțumit. Le-am spus și domnilor de la Consiliul Județean că mie mi s-a părut că au lucrat degeaba. Știm că nu sunt bani, dar unde se lucrează ar trebui să se facă treabă. La nivel național sunt catalogat ca a doua lucrare pe țară pe drumuri comunale și nu se poate ca drumul județean, care ne parcurge să fie într-o asemenea stare. La primăvară vor fi cratere.

Avem în „Foaia de Vermeș” o rubrică a poliției locale cu sfaturi și prevenții pentru locuitori. Este ea binevenită?

▶ Da, sigur. Ei își fac mereu treaba, nu am avut probleme deosebite, vermeșenii sunt oameni respectuoși, liniștiți, ne cunoaștem între noi și nu prea au avut loc incidente. Sunt mândru

de vermeșeni pentru că sunt oameni extraordinari.

Spuneți-mi, sunteți mulțumit de educația pe care o primesc copiii în școală, de calitatea învățământului?

▶ Da, din comuna Vermeș avem inspectori școlari, preoți, dascăli, medici, ingineri cu care ne mândrim. Vermeșul a dat mari personalități și va da în continuare. Sunt mulțumit de conducerea școlii, de dascăli și de oameni în general. Ne cunoaștem, ne ajutăm și ne respectăm. Iar în primărie, am spus-o și o mai spun, am cea mai bună echipă. Și aici sunt tot oameni de-ai locului, o singură persoană este din altă parte.

Ce lipsește comunei?

▶ Avem alimentare cu apă, dar ne lipsește canalizarea. Avem proiect și de extindere alimentare și canalizare în satul Ersig.

Nimic nu e mai frumos în prag de sărbători decât împodobirea bradului și așteptarea colindătorilor. Haideți să le punem sub brad vermeșenilor, gânduri bune din partea domnului primar.

▶ Îmi doresc ca vermeșenii să rămână în continuare exact la fel, iar ce-mi doresc și mie le doresc și lor.

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

1 DECEMBRIE 1918 – SĂRBĂTOAREA DEMNITĂȚII NOASTRE

GERSON TEACĂ

La Vermeș, ziua de naștere a unității destinului istoric românesc a fost sărbătorită printr-un frumos program artistic, pregătit cu multă migală de elevii Școlii Gimnaziale din comuna noastră. Un program în desfășurarea căruia nu i-au lipsit poezia, sceneta și cântecul patriotic. Publicul prezent în fața Căminului Cultural „Cassian R. Munteanu” din comuna noastră a aplaudat evoluția tinerilor artiști.

Pentru această sărbătoare închinată zilei de 1 Decembrie, aducem mulțumiri, tuturor celor implicați: domnului primar Ion Iacob Damian, doamnei director Alina Mingea, domnului profesor Sergiu Ovidiu Pârvan, coordonatorul acestei acțiuni, cadrelor didactice și nu în ultimul rând elevilor.

Este bine să știm că după Marea Unire, diferențele istorice s-au văzut mult mai pregnant. Entuziasmul sincer al împlinirii istorice de la

Domnul primar, Ion Iacob Damian în mijlocul elevilor la sărbătoarea demnității românești

1918 – cel mai important act de voință națională

a românilor din toate timpurile – a fost umbrat parțial de greutatea adaptării și omogenizării. Românii din Vechiul Regat și cei din provinciile unite la 1918 nu fuseseră liberi secole la rând, fiind unii sub dominație ungară, austriacă, austro-ungară etc., alții sub cnut rusesc, iar alții sub suzeranitate otomană. România veche își cucerise cu greu independența absolută față de Imperiul Otoman, abia la 1877-1878, iar proclamarea ca regat se făcuse abia în 1881.

Din acest motiv s-a spus, pe bună dreptate, după Unire, în presă, că nu era totuna să te fi stăpânit un imperiu înaintat și european sau unul înapoiat și euro-asiatic! Transilvania și Banatul, cele din urmă provincii ale Imperiului Habsburgic, erau acum cele dintâi regiuni ale Regatului României!

GENEROZITATE PENTRU ELEVII DIN ERSIG

HERMINE SCHNEIDER

Uineri, pe data de 6 noiembrie 2015, Școala primară din Ersig, comuna Vermeș, a fost vizitată și nu pentru prima dată, de o delegație din St. Lorenzen, Austria. Oameni cu suflet mare au adus și au dăruit cu mare drag materiale didactice, dulciuri, alimente, haine și diferite cadouri elevilor și preșcolarilor din localitate, iar pe această cale vrem să le mulțumim. Entuziasmul celor mici a răspândit în jur clipe de bucurie. Gestul făcut de străini a fost un exemplu pentru toți cei care își doresc ca în apropierea sărbătorilor de iarnă să-și bucure semenii.

Foaia de Caransebeș

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

DOMNULUI MARCEL VELA ÎI DATOREZ VIAȚA

ALEXANDRA TOMESCU

Moartea e o hienă care te îngenunche și scrie în 1931 Panait Istrati lui Sadoveanu. Așa o fi, dar recent, istoricul Liviu Groza a dovedit, celor de vârsta sa și generațiilor tinere, că un om, atunci când știe ce vrea, poate pune pe fugă, moartea nehotărâtă.

Diagnosticat cu fibrilație atrială cu alură ventriculară lentă, vrednicul ofițer al armiei române, Liviu Groza, a fost adus pe calea aerului, la o clinică de specialitate din Timișoara.

Îngrijorat de starea de sănătate a prietenului său de 83 de ani, președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, domnul Vasile Todi, l-a contactat telefonic pe cunoscutul istoric bănățean, interesându-se cu acest prilej de starea sa de sănătate postoperatorie.

„Neastâmpărat cum mă știți, imediat după ce am părăsit spitalul, am continuat pregătirea

expoziției de hărți de epocă ce a avut loc pe data de 14 noiembrie, la Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță din

Istoricul Liviu Groza în apropierea elicopterului

Caransebeș, i-a spus domnul Groza, președintelui Uniunii. Aș dori - a continuat domnia sa - să-mi exprim cu acest prilej, gratitudinea mea, pentru domnul Marcel Vela, primarul municipiului

Caransebeș, care în cazul meu, a acționat după voia lui Dumnezeu și sufletul său. Nu e singurul caz când domnul Vela, își arată stima față de mine. Nu era în localitate când vestea sănătății mele a ajuns la dânsul. La ușa elicopterului mă aștepta șoferul său, iar la Timișoara, roiau cadrele medicale în jurul meu. Îi mulțumesc, m-am bucurat, datorită domnului Marcel Vela, de un tratament peste închipuire. Acestui om îi datorez viața. Dacă trăiesc acum, trăiesc datorită Domniei Sale.”

Domnul Liviu Groza, este Cetățean de Onoare al orașelor Caransebeș și Băile Herculane și al comunelor Sacu și Mehadia.

În anul 2014, în sala Teatrului de Stat Ioan Slavici din Arad, domnului Groza, i-a fost decernată cea mai înaltă distincție a Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric: *Diploma de Exceelență cu Plachetă*.

LOCURI DE MUNCĂ PENTRU CARANSEBEȘENI

ANDREEA VASILIU

Un investitor din Germania, a avut inițiativa și, dacă vrei, curajul de a muta o idee de investiție din Bulgaria în România, alegând Caransebeșul. Aici au găsit forță de muncă tineri pricepuți, care să fie angajați și care să implementeze planul de afaceri conceput la începutul acestei investiții. D&D Politec realizează instrumente și tehnică medicală orientată în special către stomatologie, dar și spre servicii de înfrumusețare sau saloane de cosmetică. Este o investiție la început de drum, care a pornit cu 30 de angajați, dar care are mari perspective de extindere, deoarece investitorul a cumpărat și terenurile învecinate cu actuala hală de producție pentru a se dezvolta. Este și o șansă pentru tineri să rămână în Caransebeș, să aibă un loc de muncă cu condiții excelente și satisfacții materiale.

„Poate nu este o investiție așa mare, gen SEBN sau TMD, dar eu cred că și una care începe cu 30 de locuri de muncă este binevenită și contribuie la dezvoltarea economică a Caransebeșului”, a precizat primarul Marcel Vela.

Domnul primar Marcel Vela, în vizită la noua fabrică din Caransebeș

METROPOLĂ MICĂ, DRUMURI CA-N CAPITALĂ

COSMINA IGNAT

Vești bune de la Caransebeș: se apropie de final lucrările efectuate la nivelul tronsonului de Drum European care traversează orașul din Balta Sărată până la ieșirea din municipiu spre Reșița și Lugoj, precum și cele din sensul giratoriu din zona BCR. Acestea includ pe lângă lucrările de asfaltare și montarea de marcaje rutiere care vor înlocui semafoarele contribuind astfel la fluidizarea traficului. Pe Calea Orșovei încă se lucrează, iar administrația locală a luat decizia de a realiza și porțiunea rutieră din strada Mihai Viteazu, cu resurse din bugetul local.

De lucrările actuale cât și de materializarea proiectelor existente se ocupă societatea Hidroconstrucția.

NOUTĂȚI LA FC CARANSEBEȘ

CORNELIA VLĂDESCU

În urma plecării italianului Giovanni Pisano, Consiliul Director al clubului a hotărât ca de viitorul formației gugulane să se ocupe cunoscutul om de fotbal Dan Firițeanu. Conducerea clubului caransebeșean a ajuns la o înțelegere cu acesta, astfel încât Dan Firițeanu să ocupe funcția de director tehnic al echipei până la sfârșitul acestui an. Dan Firițeanu a mai fost în conducerea cluburilor Gloria și Metalul Reșița, la acesta din urmă fiind de nu mai puțin de șapte ori antrenor, precum și la Centrele de copii și juniori ale Federației Române de Fotbal, fiind în același timp și profesor universitar la Reșița și Timișoara. Dan Firițeanu a fost prezent la primul antrenament al echipei gugulane marți, 24 noiembrie a.c.

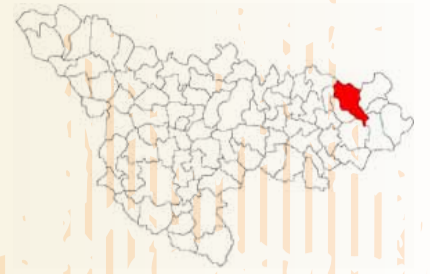
MUNICIPIUL CARANSEBEȘ NU MĂREȘTE TAXELE ȘI IMPOZITELE

MIHAELA OPREA

Anul 2016 nu va aduce măritări de taxe și impozite la Caransebeș. Consiliul Local a votat cu majoritate de voturi că în municipiul Caransebeș, impozitele și taxele nu se majorează cu niciun procent față de limitele stabilite prin Codul Fiscal.

„Am considerat că e mai important să colectăm taxe mai mici decât să le majorăm cu 50 la sută și să fie la sfârșitul anului restanțieri. În același timp, am considerat că este și o susținere pentru contribuabili în a achita aceste taxe, profitând de toate reducerile pe care le oferim în primul trimestru din 2016”, a precizat primarul Marcel Vela.

Foaia de Făget

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

RECUNOȘTIȚĂ BĂNĂȚEANĂ PENTRU IOAN CIPU

MĂDĂLINA NEMEȘ

La ediția a XX-a a Festivalului de literatură dialectală „George Gârda, Todor Crețu-Toșa, Petru Dimcea” organizată de Primăria orașului Făget, Casa de Cultură și Asociația Culturală „Făgețeană”, toate din Făget, domnului profesor Ioan Cipu i-a

înmănat titlul de laureat al festivalului pentru volumul „Toracu Mare, pagini de istorie, vorbe den băbăluc” (Vocabular – Glosar de cuvinte dialectale bănățene). În cadrul festivalului din acest an, a fost prezentată și o expoziție de desene și fotografie, lucrările fiind semnate de Daniel Șușa, Trifu Șoșdean, Pavel Bălan și Vasile Barbu. Moderatorul evenimentului, poetul George Popovici, a vorbit despre George Gârda, iar Ionel Stoit, despre Todor Crețu-Toșa și Petru Dimcea.

Au mai luat cuvântul Vasile Barbu, prof. univ. dr. Ioan Viorel Boldureanu, Ionel Iacob Beneci. Onoarea de a înmâna distincția domnului

profesor Ioan Cipu, a revenit poetului Vasile Barbu, locuitor al Banatului de limbă sârbă.

După festivitatea de înmănare a diplomelor, câțiva dintre scriitorii prezenți au citit din creațiile lor.

Festivalului de literatură dialectală „George Gârda, Todor Crețu-Toșa, Petru Dimcea” a luat ființă în anul 1996, fiind rodul unei colaborări benefice dintre Asociația Culturală „Făgețeană” din Făget și Societatea Literar-Artistică „Tibiscus” din Uzdin – Serbia. Piatra sa de temelie, fiind pusă de domnul Ioan Gheorghe Oltean și poetul Vasile Barbu, neobositul prieten al bănățenilor de pretutindeni.

POPASURI PENTRU SUFLET

CASA MEMORIALĂ TRAIAN IANCU

Pe strada Dionisie Pascuțiu la numărul 21, în orașul Făget, se află casa în care a copilărit Traian Iancu, personalitate a vieții culturale din localitate. Poetul Traian Iancu a locuit o parte din viață și la București, ocupând funcția de director administrativ al Uniunii Scriitorilor din România.

Cei care trec pragul casei memoriale pot admira obiecte personale, decorative ori de mobilier ce au aparținut poetului, dar și manuscrise, documente ce au aparținut unora din cei mai importanți scriitori ai secolului al XX - lea.

Complexul mai cuprinde și o expoziție de literatură unde se regăsesc numeroase publicații ale literaturii românești și universale. În fiecare

an memoria scriitorului este comemorată prin Festivalul Național de Poezie „Traian Iancu”.

Castanii din Făget

TRAIAN IANCU

Înfloresc, iubiiții mei, castanii,
La Făget, sâni cei mai mulți din țară!
Pe sub floarea lor, trec duhurile, anu
Dar e, iarăși, dulce primăvară!

Roze, albe dau, parfumul lor
Sub castani să treacă, seara-n pas ușor.
Și câți popi și dascăli, câte preotese
S-au plimbat, șagalnic, sub castanii mei.

Și-au vorbit, în taină despre pirostei!...
Castanii coboară-n ci Calea Lactee,

Veșmântând, cu stele, pe murgim șoseaua.
Să-și cunuască-n lamuri floarea lor și steaua.

Mi-amintesc de clipa din copilărie,
Când pe sub castani treceau copii, sub un geam
Braț la braț cu seara |i-o fata sbânghind
Și la semnul florii le și sărutam.

Sub castanii pulernici, plini de alba floare
Luna să nu știe, se sărută încet
Cui i-e drag sărutul, cine vrea-ncerce
Să treacă, odată măcar, prin Făget.

06 MARTIE 1994

RECEPȚIE FINALĂ LA LUCRĂRILE DE LA BISERICA DE LEMN DIN BĂTEȘTI

CRISTINA CRAINIC

În ultima decadă a acestui an, s-a întrunit comisia de recepție, pentru a întocmi Procesul-Verbal de recepție la terminarea lucrărilor efectuate la Biserica de lemn din Bătești. Din comisie au făcut parte membrii din partea Institutului Național al Patrimoniului, Direcției Județene pentru Cultură Timiș, Inspectoratului Județean în Construcții Timiș, Inspectoratului de Stat în Construcții, Arhiepiscopiei Timișoarei. Primăria orașului Făget a fost reprezentată de domnul prof. Marcel Avram, care a venit în sprijinul lucrărilor ori de câte ori a fost nevoie în realizarea acestui proiect de renovare și consolidare a Bisericii de lemn „Cuvioasa Paraschiva”.

Domnul primar Marcel Avram, la recepția lucrărilor

FĂGETUL DE ODINIOARĂ, VĂZUT DE STRĂINI

RAMONA IVAN

În cadrul expoziției de bază a Muzeului de Istorie și Etnografie Făget se pot vedea referiri despre Făget venite din partea celor care au călătorit pe aceste meleaguri. „Făgetul

este un târg frumos cu piață. Un canal îl împarte în două... Apele dealurilor din regiunea Lipovei curg în acest măreț canal pe care se transportă multe lemne care plutesc până la Timișoara.

Făgetul are circa 200 case românești, cu două biserici și peste 30 case germane cu o biserică

mică, dar curată, servită de călugări minoriți din Lugoj. Aici e și vama pentru Transilvania și Ungaria. Hanul e unul dintre cele mai bune și este proprietatea contesei de Soro. Se găsesc camere bune pentru călători și grajduri pentru cai, însă prețul e scump.” (Domenico Sestini)

Foaia de Dumbrăvița

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

O comună ca și Dumbrăvița cu zece mii de locuitori a dat sportivi minunați

Victor MALAC - primar al comunei Dumbrăvița

- urmare din numărul trecut -

Aș vrea să vă întreb domnule primar dacă aveți un model dintr-o altă comună, pentru că deja comuna pe care o administrați dumneavoastră a devenit un exemplu pentru alții.

► Întotdeauna nouă ne-au plăcut lucrurile bine făcute și frumoase. Având parte

de schimb de experiență cu Ungaria și Austria am "furat" anumite lucruri de la ei. Acolo am observat că se pot face lucruri bune și am încercat să le transpun și în localitatea noastră. Datorită faptului că ne place să ne gospodărim, localitatea a ajuns să fie privită altfel. Desigur, mai sunt multe de făcut și oricât ai vrea nu poți să mulțumești pe toată lumea, unii consideră că prioritare sunt drumurile, alții sala de sport, dar noi trebuie să ținem cont de toate cerințele locuitorilor și bineînțeles să prioritizăm problemele urgente.

Apropo de sport, aveți din nou campioni naționali, copii cu rezultate excepționale, nu e o noutate, însă cred că vă fac mândri de fiecare dată

când urcă pe podium.

► O comună ca și Dumbrăvița cu zece mii de locuitori a dat sportivi minunați. E o mândrie pentru noi, pentru că ne batem cu localități mari, cu orașe mari (București, Constanța, Târgu Mureș, Cluj, Oradea, Arad, Iași). Ne place sportul, investim în el, dar nu exagerat, doar așa ca să-l putem menține. Am avut noroc și de oameni buni, valori, care au dus acest domeniu către performanță.

Ați vorbit despre dezvoltarea rapidă a comunei, în acest caz mă gândesc că și numărul copiilor a crescut. Cum se descurcă școala, știu că la un moment dat ați dorit să faceți și un liceu. Are Dumbrăvița nevoie de mai mulți dascăli?

► Da, am vrut să facem și un liceu, dar se obține foarte greu finanțare din fonduri europene, deocamdată se dă doar pe profil agricol. Cât despre dascăli pot să vă spun că sunt foarte buni și asta nu o spun eu că sunt primar, o spun părinții și asta e cea mai bună recomandare.

Cum stați cu starea infracțională pe raza comunei?

► Binișor, am avut câteva probleme cu niște cetățeni de naționalitate romă din localitățile în-

vecinate, dar printr-o hotărâre de consiliu local s-a cerut interzicerea căruțelor pe raza localității Dumbrăvița și atunci încet-încet nu au mai venit nici ei.

Spuneți-mi, domnule primar, cum este primit jurnalul interregional „Banatul” în comună?

► Toată lumea a apreciat calitatea acestui jurnal și vreau să vă spun că de foarte multe ori în sediul primăriei, când oamenii stau la rând, îl citesc. Chiar și noi, primarii avem multe de învățat, pentru că răsfoindu-l ne mai uităm și la celelalte localități, ce-au mai făcut și ce mai au de gând să facă.

Obişnuim să încheiem dialogurile noastre cu un mesaj către locuitorii aşezărilor în care ne aflăm, să le transmitem de data aceasta elevilor din Dumbrăvița un gând.

► Elevilor le spun să se străduiască să învețe și să obțină rezultate bune, pentru că și noi face eforturi ca să aibă cele mai bune condiții, iar celorlalți locuitori le spun să fie răbdători pentru că și celelalte proiecte le vom duce la bun sfârșit.

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

CONSTANTIN NICOLAE

Elevii Școlii Gimnaziale Dumbrăvița, au celebrat Ziua Națională a României. Evenimentul s-a desfășurat mai devreme, datorită mini-vacanței aferente acestei mari sărbători naționale. Copiii au prezentat în incinta Căminului Cultural din localitate, un program artistic care a constat în cântece patriotice, recitare de poezii și dansuri populare din Banat. Cei mici au purtat costume populare românești din toate regiunile țării și au fluturat steaguri tricolore, pe tot parcursul spectacolului.

După programul prezentat la Căminul Cultural, copiii s-au îndreptat către biserica ortodoxă din centrul Dumbrăviței, unde au cântat colinde, cântece patriotice românești și au recitat poezii.

Părintele paroh Vasile Baboș, a inițiat și o mică dezbatere istorică cu cei mici, prezenți la eveniment. De asemenea, părintele Baboș împreună cu părintele Adrian Nicola, care este și Directorul Școlii din Dumbrăvița, au oficiat o slujbă de pomenire a eroilor neamului românesc, care au căzut la datorie în Primul Război Mondial.

DUMBRĂVIȚA, ÎN ISTORIA AUTOMOBILISMULUI ROMÂNESC

DENES ILDIKO

Cea mai bogată comună din țară a devenit singura localitate rurală din România în care s-au desfășurat două competiții de automobilism într-un singur an, prin aceasta cucerind un loc stabil în selectul cerc de organizatori de raliuri.

Așadar, pe data de 21 noiembrie 2015, în comuna Dumbrăvița a avut loc etapa finală, a XI-a din Campionatul de Automobilism Timiș 2015, sub denumirea „Rallysprint Dumbrăvița 2015” în organizarea Comisiei de Automobilism și Karting (C.A.K.) din cadrul Automobil Club Român – Timiș, condus de inimosul președinte Dipl. Ing. Ladislau Marius Firuleasa Giurisici.

Sâmbătă după masă, cel mai așteptat clasament a fost însă cel pe echipe, unde ACS Dumbrăvița a câștigat detașat egalând Sport Master Year 2012 în clasamentul general, însă din câte se pare timișorenii au avut câștig de cauză... având mai multe victorii directe.

Concurenții, organizatorii și toți iubitorii sportului auto și de karting timișean au mulțumit comunei Dumbrăvița pentru ospitalitate și colaborarea perfectă, devenind o tradiție organizarea integrală a unei competiții de rallysprint.

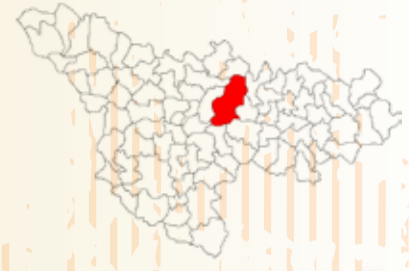
FESTIVALUL DE DATINI, COLINDE ȘI OBICEIURI DE IARNĂ

ECATERINA ENCULESCU

Primăria, Consiliul Local Dumbrăvița și Asociația Pro Datina vă invită la Festivalul de Datini, Colinde și Obiceiuri de Iarnă ediția a V-a care va avea loc la Căminul Cultural din Dumbrăvița, duminică, pe data de 13 decembrie 2015. Festivalul va începe la ora 15 cu Ansamblul „Dumbrăvițeană” din localitate (instructor coregraf: Veronica Kretten), urmat de Ansamblul Maghiar Butykos din Dumbrăvița (coordonator: Iosef Balint), Ansamblul Plaiurile Dornelor al Palatului Copiilor din Vatra Dornei, Ansamblul Folcloric Baladele Bistriței din Bistrița Năsăud, Ansamblul Folcloric Cuciulata al comunei Cuciulata din Țara Făgărașului, județul Brașov. Tot în compania dumbrăvițenilor vor prezenta colinde și cântece populare: Ina Todoran din Ținutul Târnavelor, Beatrice Bândoiu din Gorj, Virginia Irimuș din Maramureș, Grigore Gherman din Cernăuți (Ucraina), Tudor Furdui Iancu din Țara Moților, Ciprian Pop din Banat. Acompaniază grupul instrumental Pro Datina- dirijor, Adrian Scorobete. Evenimentul va fi prezentat de Felicia Stoian.

Foaia de Recaş

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Sacrificii au fost deopotrivă din partea noastră și a părinților, dar și răsplata a fost pe măsură

- urmare din numărul trecut -

Să nu lăsăm deoparte școala, știu că ați făcut sacrificii pentru a ajunge acolo unde vă doreați. Detaliați-mi puțin.

▶ Anda: Sacrificii au fost deopotrivă din partea noastră și a părinților, dar și răsplata a fost pe măsură. Eu m-am hotărât că îmi doresc să urmez cursurile Facultății de Medicină în semestrul al II-lea din clasa a XII-a.... Admiterea este pe bază de examen, în care sunt evaluate cunoștințele candidatului în materie de biologie și chimie. În perioada scurtă de timp care mi-a rămas pentru a mă pregăti de examen (din ianuarie până în iulie, am reușit să parcurg doar materialul de admitere pentru biologie). La examen am obținut nota 7,41 și nu am intrat la loc bugetat. Împreună cu familia am hotărât să mă pregătesc mai bine și să încerc din nou anul următor. Nu regret deloc decizia luată, deoarece în perioada aceea am reușit să mă pregătesc pentru viitor, m-a făcut să îmi dau seama că asta îmi doresc cu adevărat și că merită să lupt pentru acest lucru. Timpul a zburat și a venit din nou perioada admiterii. Cu mai multă încredere în propriile forțe dar și cu emoție am reușit să mă număr printre fericiții candidați care au intrat la buget, obținând media 8,75. Mulțumesc Bunului Dumnezeu pentru această realizare!

▶ Alina: Am citit în vacanța de vară câteva cărți ale unui scriitor român emigrat în Franța. Se numește Constantin Virgil Gheorghiu și este renumit pentru romanul „Ora 25”. Pe mine m-a impresionat în special cu romanul „Tatăl meu, preotul care s-a urcat la cer”, în care prezintă viața precară, dar autentică a oamenilor din satul lui. O viață profund teologică, spirituală, povestită de un copil de 7 ani, Virgil. O recomand celor ce iubesc viața satului de odinioară, viață trăită cu frică și dragoste de Dumnezeu.

Ce-și doresc tinerii ca voi în ziua de azi pentru viitorul de mâine?

▶ Alina: Tinerii ca noi sunt însetați de sens și de identitate culturală. Din perspectiva mea și a persoanelor care mi-au mărturisit asta. Poate că e și vârsta la care conștientizăm cine suntem și spre ce ne îndreptăm. Nu e ușor, dar e frumos și cred eu că merită orice efort, nimic nu e prea mult sau prea greu în a găsi calea de la care cu toții ne abatem.

Noi, tinerii, ne-am trezit cu un mare gol de cunoștințe și cu o sete care nu se adapă din ceea ce ni se oferă azi. E ceva cu mult mai mult. Și cred că nu suntem singura generație de tineri care a simțit și simte asta.

Tinerii de azi nu se mai mulțumesc cu confort și comoditate. Ei vor să se simtă parte integrantă din țara aceasta și din neamul acesta. Renunțarea la „vechiul” nostru și adaptarea, chiar înlocuirea cu ceea ce vine din afară ne face să ne simțim așa. Eu asta văd în fiecare. O nesiguranță în privința „noului”, asimilat cu frica și cu riscul renunțării la câte o părticică din noi, ca neam și ca identitate culturală și spirituală.

Aveți o amintire dragă pe care vreți să o împărtășiți?

▶ Anda: Amintiri frumoase sunt multe... Pornind de la jocurile din copilărie alături de ceilalți copii din sat și până la culesul cucuruzului și munci agricole unde ne adunam tot neamul

plus vecinii... Cred că cea mai frumoasă e de la culesul cucuruzului, când îmi amintesc cum am cântat împreună cu verișoarele noastre cântece populare vreo câteva ore cât a ținut culesul, apoi și în cocie, în timp ce ne îndreptam spre casă... Sau, când am fost și mai mici, era tot timpul o femeie din sat la cules, care avea un dar de a povesti extraordinar. Cu toții o păstrăm în suflet ca femeia fără de care culesul porumbului nu era posibil. Ea întreținea voia bună cu glume și povești de când lumea. Dumnezeu s-o odihnească în pace!

Alina: Sau, îmi amintesc recent că ne adunam la bunici, părinții tatălui nostru, ca să adunăm nucile. Dar nu erau destul de coapte, așa că totul s-a transformat într-un frumos șir de povestiri ale bunicilor de când au fost ei la școală: cum bunica le făcea temele colegilor mai mari decât ea, sau cum a fost pedepsit bunicul pentru „Noe și potopul” de către preotul satului... Amintiri frumoase... Sunt multe, foarte multe.

Vă rog să adresați un mesaj de încheiere cititorilor revistei „Banatul”.

▶ Alina și Anda: Să mulțumim lui Dumnezeu pentru tot ceea ce ne dăruiește în fiecare zi, pentru oamenii pe care ni-i scoate în cale, pentru locurile frumoase ale țării noastre și să le purtăm în sufletul nostru cu bucurie și recunoștință, și să nu le lăsăm să piară. Ele ne țin pe noi în măsura în care și noi le ținem pe ele vii în sufletele noastre. Așa cum spune poeta Zorica Lațcu: „Te port în suflet ca pe-un vas de preț/ Ca pe-o comoară-nchisă cu peceți...”.

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

SFINȚIRE ÎN SATUL NOU

CORNELIA MIHUT

Pe 29 septembrie 2009, pe terenul din vecinătatea sălii de sport din Recaş, se pune piatra la temelia bisericii din cartierul Satu-Nou. Iată că anii au trecut, biserica s-a înălțat și acum am ajuns la momentul în care s-a înălțat crucea pe acoperișul lăcașului de cult.

Miercuri, 11 noiembrie, pe platoul din fața noii biserici, un sobor de preoți, alături de credincioși au oficiat slujba de sfințire a crucii. La eveniment a participat și Înalt Prea Sfințitul Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Selejan.

Președintele de onoare al jurnalului nostru, IPS. Ioan prezent la eveniment

PARADĂ PENTRU 1 DECEMBRIE

THEREZIA LUPU

Deri, la Recaş în centrul orașului, locuitorii alături de autorități s-au adunat pentru a celebra Ziua Națională a României. Pentru acest prilej, s-a organizat o mică paradă care a pornit din parcare a pieței agroalimentare.

Alaiul a fost format din copii de la Ansamblul de dansuri Recășana, urmași de pompierii de la Serviciul Voluntar de Pompieri Recaş care au dus coroanele. Apoi au urmat autoritățile locale, consilierii locali și preoții din localitate. În fața bisericii catolice s-a dat onorul de către fanfara militară și un detașament de militari din Timișoara.

Soborul de preoți a celebrat o mică slujbă de pomenire în fața Monumentului Eroilor din Parcul Central, după care s-au depus coroane de către oficialitățile locale. Fanfara militară a încântat publicul cu muzica specifică, iar la final toți cei prezenți au dat mână cu mână și au dansat hora.

Domnul primar al orașului Recaş, Teodor Pavel prezent la festivitate

ELEVII ÎNTRE JOACĂ ȘI PATRIOTISM

ADELINA SIMA

Patriotismul și iubirea de țară au fost simbolizate prin desenele copiilor de la Recaş. Felicitări tuturor elevilor și profesorilor implicați! Unele dintre desenele elevilor Liceului Teoretic Recaş au fost afișate pe ușile claselor.

Foaia de Voiteg

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

PRIMARUL LUNII DECEMBRIE

TUDOR NICOLAE MARINESCU

Darnă posomorâtă și arțăgoasă ca bună-bună, când dă de urma vulpii la cotețul din marginea vorețului. Iarnă de pustă, la intrarea în Voiteg, comună de fală pentru Țara Banatului, pe ulița mare, oamenii locului mai gospodăresc. Vin sărbătorile...

Aici, acum ceva vreme, mi-a fost dat să întâlnesc un om care trăind în certitudini, adică în înțelepciune, se va putea bucura de viață departe de iluzii. Tudor Nicolae Marinescu, primarul comunei Voiteg, este un astfel de om. Discret și blajin, ca orice bănățean care știe că prietenia nu se trâmbițează ci se poartă cu noblețe, Tudor Marinescu m-a convins într-un ceas de prietenie

vorbită, că dacă te împaci cu Dumnezeu, mulți oameni vor veni să se împace cu tine. Și astfel înțeleg eu, de ce oamenii Voitegului se uită la dânsul ca la un om apropiat de gândurile lor. Tudor Marinescu, pentru cine a cunoscut Voitegul înainte de a fi administrat de dânsul, a schimbat fața acestei așezări cum numai un împătimit de ordine și disciplină o poate face. Acest om, lucrează în cadrul primăriei Voiteg, convins că faptele și nu vorbele aduc prețuirea oamenilor și la vreme, votul în urnă.

Am cunoscut oameni ai Voitegului de azi, dascăl universitar de statura fascinantă a domnului Emil Cazan, dascăl de gimnaziu precum doamna direc-

tor Camelia Fogaș, o personalitate căreia Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric și comuna Voiteg îi datorează recunoștință pentru munca sa de promovare, prin paginile jurnalului interregional „Banatul”, a comunei Voiteg, ei bine, cum spuneam, am cunoscut astfel de oameni și alții asemeni lor și am aflat în cuvintele acestora și nu numai, aprecierea sinceră pentru omul Tudor Marinescu.

Cunoscându-l pe acest gospodar al Voitegului, m-am convins încă odată că personalitatea umană este determinată de trei factori: zestre genetică, mediul de proveniență și educația. Omul Tudor Marinescu se sprijină pe toți trei.

Vasile TODI

COLIND DIN TEMNIȚĂ

Colind ceresc

Radu GYR

*Cerul și-a deschis soborul
Leru-i, Doamne, Ler
au pornit cu plugușorul
îngerii prin cer.*

*Merg cu pluguri de oglindă
și de giuvaer,
toți luceșerii colindă
Leru-i, Doamne, Ler*

*Vântul suflă cu lumină
Leru-i, Doamne, Ler
în buhai de luna plină
legănat în ger.*

*Pentru heruvimi cu glugă
albă de oier
sub ferești colinde 'ndrugă,
Leru-i, Doamne, Ler*

*N-au venit cu grâu la poartă,
ci au rupt din cer
stele mari ca sa le'mpartă,
Leru-i, Doamne, Ler*

*Și'n Gustar de roade grele,
Leru-i, Doamne, Ler
va fi câmpul cer de stele
tolănit sub cer...*

*Numai tu aștepti în tindă,
Leru-i, Doamne, Ler
suflete fără colindă,
și fără Prier.*

*Nici un cântec alb nu vine
fălfăind pe cer
cu o stea și pentru tine,
Leru-i, Doamne, Ler*

PICĂTURI DE IUBIRE DE ZIUA TA, ȚARA MEA

Sub egida „Picături de iubire de ziua ta, țara mea” elevii și cadrele didactice de la Școala Gimnazială Voiteg au sărbătorit ziua de 1 Decembrie, Ziua Națională a României.

Școala noastră în zi de sărbătoare. O lecție încărcată de patriotism. Cu această ocazie am aflat ce s-a întâmplat în istoria neamului nostru. Am pornit cu gândul și inima la Alba Iulia așa cum, în urmă cu câteva zeci de ani, un învățător al școlii noastre, pe numele său Alexandru

Țieran a fost desemnat delegat la Marea Adunare Națională de la Alba-Iulia - 1 Decembrie 1918 și ne-a adus Vestea cea mare.

Prima lecție din Proiectul Lecțiile Copilăriei s-a desfășurat la Căminul Cultural din Voiteg sub egida Asociației pentru Managementul Artelor. Cel care a reușit să mențină trează curiozitatea și atenția elevilor noștri a fost domnul Dan Piroi. Astăzi, am cules roadele învățaturii de ieri și avem convingerea că acestea „vor înflori bogat mai târziu”.

Antrenați în spiritul vremii, elevii noștri au simțit cum în sufletele lor se înfiripează bucuria Unirii, pe care au simțit-o strămoșii noștri la 1 Decembrie 1918. Evenimentul de la 1 Decembrie 1918 a fost urmarea unor fapte de jertfă și eroism, pe care neamul nostru le-a trăit și simțit atâtea și atâtea veacuri. Au cântat, au dansat, au asistat la lecții de patriotism și au fost premiați cu diplome și dulciuri.

Prin Marea Unire de la 1 Decembrie 1918, am realizat un lucru atât de curat și frumos, am realizat o dorință profundă a neamului românesc:

aceea de a trăi toți într-o singură țară și de a vorbi aceeași limbă. Pornind de la cugetarea domnitorului Moldovei, Ștefan cel Mare, „mai presus de tihna noastră stă datoria sfântă de a apăra ființa și neatârnrarea țării noastre”, conștientizăm faptul că după fericitul eveniment de la 1 Decembrie 1918, nu ne rămâne decât să apărăm cu sufletul și sângele nostru, hotarele de aur ale țării noastre, căci, nimic nu este mai important decât să trăim fericiți într-o singură țară: România.

PAGINĂ COORDONATĂ DE DOAMNA DIRECTOR CAMELIA FOGAȘ

Foaia de Cenei

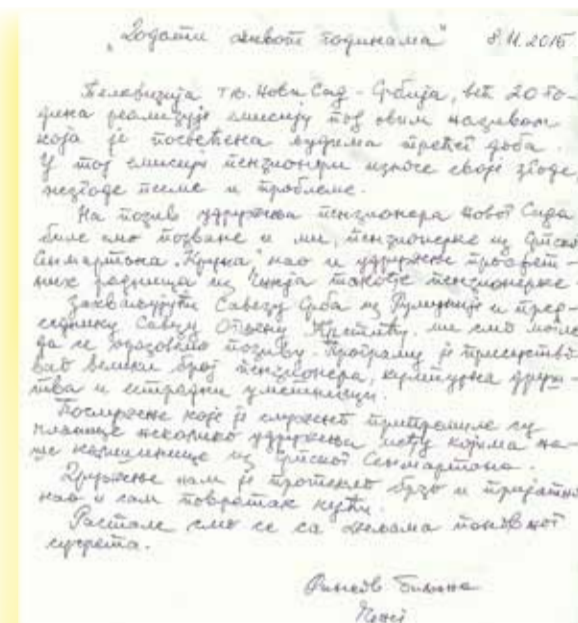
„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU

„LE DORESC CONCETĂȚENILOR MEI UN SFÂRȘIT DE AN CĂLDUROS, CU MULTE BUCURII”

GABRIEL ILAȘ - PRIMAR AL COMUNEI CENEI

Ceneiul nu mi-a fost niciodată străin, drumul meu de la casa părintească către orașul Timișoara a trecut mereu prin această comună. Mă fascina întotdeauna tablita de la primărie, pe care era scrisă denumirea în chirilice, vedeam prin ea o lume aparte, o lume pe care doar puteam să o bănuiesc. Astăzi, am descoperit acea lume. De când se așează între paginile „Banatului”, și „Foaia de Cenei”, am avut norocul să cunosc oamenii de seamă ai locului. Am cotrobăit printre povești împreună cu, așa cum am numit-o eu odată, îngerul păzitor al acestei comune, doamna Sanda și pe această cale vreau să-i mulțumesc. Le doresc un gând curat cu bucurii tuturor aceluia care au acceptat să-și deschidă sufletul în dialog cu noi și le cerem îngăduință tuturor aceluia care încă n-au făcut-o, dar ale căror povești de viață le așteptăm. Și pentru că este luna decembrie, luna cadourilor, a colindelor și a gândurilor bune, vă transmitem din partea domnului primar, Gabriel Ilaș urările sale în prag de sărbători: *Le doresc concetățenilor mei un sfârșit de an călduros, cu multe bucurii și să fie înconjurați de căldura familiei, căci asta este cea mai de preț. Fie ca anul care vine să aduca mai multe realizări și mai multe motive de zâmbet pe chipul lor. Un Nu Nou Fericit le doresc!*

SILVIA FECHETE

Devojačka pesma

DESANKA MAKSIMOVIĆ

Koliko je na nebu zvezda
pa sve da su moje oči,
ne bih ga se mogla nagledati.

Koliko je u gori grana

pa sve da su moje ruke,
ne bih ga se mogla nagrliiti.

Koliko je na zemlji izvora
pa svi da mi žubor dadu,
ne bih mu se mogla napevati.

Koliko je na svetu ptica
pa sve da se u devojke stvore,
još mu ne bi dosta bilo.

Koliko je na zemlji stena
pa sve da na moje legnu grudi,
ni tada mi ne bi teže bilo

Delegația cadrelor didactice pensionare din Cenei în vizită la Novi Sad. În faximil impresiile excursiei.

OAMENI AI CENEIULUI, DE IERI, DE AZI ȘI DE MÂINE

Continuăm în acest număr al jurnalului cu seria de cadre medicale medii, trecute sau prezente în comunitatea noastră:

Cadre medicale medii:

Elena Schmidt și mama ei Evelin, Florica Savu, Ana Schiltz, Alexandra Stefanov, Dumitru Enache, Elisabeta Dulcean, Petru Ciocani, Maria Popov, Valeria Manea, Georgeta Bogdănescu, Valeria Achirei, Anicika Iancik, Maria Nagy, Minca Popov, Diana Ecedi, Marius Magiar, Voica Ianosev, Irina Stoisin, Drăghița Pașca, Heinolca Kovacs,

Milanca Ianosev

Veroslava Ianosev

Marius Magiar

Alexandra Mihălescu

milie Ioana Aliona.

Legătura medic-pacient este foarte profundă, trebuie să fie o legătură de respect și încredere

Andrei Mixici

Garant Mixici

care nu se pierde cu ușurință.

Dacă până în anii trecuți am avut doar doi absolvenți ai Institutului de Medicină și anume pe dr. Eugen Magiar și dr. Gheorghe Gruin, în prezent din Cenei sunt studenți la Medicină sau au absolvit:

Alexandra Mihălescu - anul VI; Gherhard Daniel Baier - anul V; Diana Ilaș - anul II; Laurențiu Magiar - anul I; Tania Ilin - anul I; Cosmina Nediu; Ovidia Hălmăgian; Terezia Hălmăgian.

Cadre medicale medii din Cenei care au ur-

Nicolae Munteanu

Lăcrămioara Vele

mat studii post liceale:

Andrei Mixici, Garant Mixici, Carmen Goiț, Marius Magiar, Sonia Ghilion, Hildegart Schuldt, Anca Dumitrescu, Lăcrămioara Vele, Carina Bayer.

ALEXANDRA STEFANOV

ASISTENTĂ MEDICALĂ PENSIONARĂ

Foaia de Birchis

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Le doresc tuturor cetățenilor comunei Birchis multă sănătate

Ioan GUȚU - primar al comunei Birchis

Domnule primar, de fiecare dată când ne-am întâlnit am început interviul întrebându-vă de realizări și proiecte, de această dată aș vrea să începem altfel și să-mi povestiți despre ce face omul Ioan Guțu.

► Face de toate, pentru că cetățeanul gândește și pe bună dreptate, că primarul este pus în slujba lui, și atunci fiecare cetățean cu o problemă cât de mică, dacă nu o poate rezolva în altă parte, la școală, la poliție, la dispensar, vine la primar și atunci trebuie să-i asculte, să le rezolve problemele, pentru că așa cum vă spuneam, noi primarii suntem puși în slujba lor.

Acumulați fel și fel de probleme, vă influențează asta? Vă întreb pentru că eu vă văd mereu vesel.

► În primul rând, într-o asemenea funcție, serviciul te obligă să fii de așa natură. Când primești un om în audiență sau chiar dacă discuți cu el pe stradă, trebuie să lași problemele tale acasă, nu poți să stai în fața omului încruntat, trebuie să fii întotdeauna cu zâmbetul pe buze, să-i explici ce poți să faci pentru el și ce nu poți ca omul să plece mulțumit.

Îi cunoașteți acum atât de bine pe cetățeni, sunteți, nu bătrân, ci vechi, vorba marelui Caragiale, mai aveți parte de surprize?

► Îi cunosc atât de bine pentru că patru-

zeci de ani am lucrat alături de ei. De douăzeci de ani sunt primar, iar alți douăzeci am fost președinte de CAP, unde am lucrat tot cu ei. Acum la vot vin copiii lor care nici nu erau născuți atunci. Suntem o comunitate mai mică.

Ce le aduce în dar acest sfârșit de an locuitorilor din Birchis?

► Am încercat să le acordăm lemn la un preț mai avantajos. Vrem să ajutăm toată populația care are nevoie, pentru că suntem o zonă de deal, iar pădurea fiind aici, atât a noastră, cât și a Ocolului Silvic, nu ar fi normal ca oamenii să aducă lemne de la Bușteni sau de la Predeal. Cei de la Ocol se ocupă de acțiunea această, însă noi în consiliu am stabilit prețul cel mai mic, ca să fie omul cât de cât ajutat.

Ați adus în discuție și faptul că pregătiți la școli o serie de acțiuni, despre ce este vorba?

► Inspectoratul pentru Situații de Urgență de la Arad împreună cu organele administrației publice locale de la nivelul comunei, să desfășoare o acțiune prin care să vedem cât se cunoaște și cât nu de către elevi, pentru că ați văzut ce se întâmplă la nivel de țară.

Acum că ne apropiem cu pași repezi de sfârșit de an, dacă ne uităm în urmă și facem un bilanț, care sunt proiectele cele mai importante, care s-au realizat și ce a rămas pe anul care vine?

► Proiecte au fost multe pe parcursul celor douăzeci de ani, în schimb anul acesta am avut două importante și anume: asfaltarea tuturor

străzilor din comună, în localitatea Căpâlnaș, Birchis și Ostrov. Am efectuat toate lucrările de asfaltare pe aceste străzi și urmează să finalizăm curățirea de șanțuri, acostamentele și să facem recepția la terminarea lucrărilor. Au rămas niște străduțe care sunt mai nelocuibile în viitorul apropiat, dacă oi fi eu, dacă o fi altcineva să continue și să termine toată această lucrare de infrastructură.

Pregătiți pentru zăpadă?

► Pentru iarnă suntem pregătiți, toată lumea ne cere fel și fel de situații. Noi dispunem la nivelul primăriei, nu ne putem plânge, dispunem de toate utilajele necesare. Avem serviciul de administrare a paștilor, avem oameni pe care-i putem folosi în toate domeniile, chiar și la lucrări de dezapezire.

Așteptați colinda?

► O așteptăm cu mare bucurie.

Vin dubașii?

► Eu am o vorbă: dacă nu ne păstrăm obiceiul, limba și portul dispărem încet-încet, dar la Birchis, har Domnului, se păstrează toate.

Încheiem cu un mesaj al dumneavoastră pentru cetățeni, cu ocazia sărbătorilor de iarnă?

► Le doresc tuturor cetățenilor comunei Birchis multă sănătate, fericire, fie ca anul 2016 să fie mult mai bun și să mai lase grijile deoparte, pentru că de griji suntem copleșiți și sături cu toții.

Dialog realizat de Silvia FECHETE

ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

de toți elevii și profesorii școlii.

Programul artistic pregătit de elevii claselor V-VIII, coordonați de prof. Ignat Adina și prof. Roman Natașa, a debutat cu intonarea imnului de stat al României pentru ca mai apoi domnul profesor Popa Vlad să vorbească despre importanța Unirii și mai ales despre cât este de important ca fiecare român, de la cel mai mic până la cel mai mare, să păstreze cu sfințenie moștenirea primită de la străbuni și să fie mereu mândru de a purta acest nume. În continuare, elevii au recitat poezii compuse de ei, prilej cu care și-au exprimat mândria de a fi români și dragostea pentru țara lor.

În final, elevii din ciclul gimnazial „au dat mână cu mână” cu cei din ciclul primar, cu toți dascălii și părinții prezenți, și au încins o horă a unirii așa cum știu să încingă românii care își iubesc patria.

Activitatea s-a încheiat cu o urare strigată la unison de toți cei prezenți: La mulți ani, România!!

A CONSEMNAȚ, Prof. Adina IGNAT

SCENETE LA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU MOCIONI” BIRCHIS

Prof. DOMNICA FLORESCU

Tema Cercului Pedagogic al Învățătorilor Lipova Sud este vastă și profundă: „Copacul”. Copacul înseamnă viață. Rădăcinile sunt credința, iar crengile înțelepciunea. Viața este uniunea dintre credință și înțelepciune.

Pe 20 noiembrie 2015, elevii de la Școala Gimnazială „Alexandru Mocioni” Birchis au trăit momente emoționante, prilejuate de programul artistic prezentat în fața membrilor Cercului Pedagogic al Învățătorilor Lipova Sud, condus de doamna învățătoare Silvana Spătariu, responsabilă cercului.

A fost un spectacol reușit, în care s-au văzut munca și perseverența copiilor din ciclul primar. Patruzeci și doi de copii talentați și dornici de afirmare au fost implicați în această activitate. Spectacolul a debutat cu un dans: „Dansul copacilor” susținut de elevii clasei pregătitoare și clasei I (coordonați de prof. învățământ primar Carmen Mateaș).

A urmat sceneta „Povestea copacilor” susținută de elevii claselor a II-a, a III-a, a IV-a, în care fiecare copil a reprezentat un copac. Elevii claselor a II-a, a III-a (coordonați de prof. învățământ primar Domnica Florescu) au prezentat sceneta cu caracter biblic „Cei trei copaci”. Eroii scenetelor merită toată admirația, copiii interpretând cu succes rolul unui copac sau a unor personaje biblice, transpunând pe scenă momentul Nașterii lui Iisus, al Răstignirii lui Iisus și al Învierii lui Iisus. Mesajul biblic transmis de copiii care au prezentat sceneta „Cei trei copaci” a fost puternic: „Dragostea și iubirea față de Dumnezeu și față de semenii noștri”.

Copiii de azi, actorii de mâine

Foaia de Bata

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Fără Vasile Todî, nu l-aș fi cunoscut pe Ioan Borduz, nici pe Marcel Vela și nicio altă bună parte de oameni cu care am legat trainice prietenii

Ion MICURESCU - primar al comunei Bata

Fulguie ușor și pe facoperișurile caselor din Bata, domnește cușma albă a ninsorii. În biroul domnului primar, ing. Ion Micurescu, o ceașcă de ceai, ajută conversația noastră să capete licăriri de poveste. Cu atât mai mult cu cât, Festivalul Vânătorilor de la Bata, este un festival intrat demult în poveste.

Domnule primar, cotidian, dar în special pe durata „Festivalului Vânătorilor de la Bata”, sunteți înconjurat de prietenii. De mulți și aleși prietenii.

► Domnișoară Silvia, în deschiderea din acest an a Festivalului Vânătorilor din Bata, am ținut să subliniez rolul de liant al prietenilor din Țara Banatului pe care îl deține Vasile Todî. Fără Vasile Todî, nu l-aș fi cunoscut pe laureatul din acest an, Ioan Borduz, nici pe Marcel Vela, primarul Caransebeșului și nicio altă bună parte de oameni cu care am legat trainice prietenii. El a găsit prin prestigiul Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, o modalitate aparte, de a ne apropia prin diverse întruniri. O apropiere care a dus în timp, la colaborări, între administrațiile din Țara Banatului, extrem de interesante. Nu e puțin lucru domnișoară și rostind numele lui Vasile Todî, a prietenului nostru Vasile Todî, gândul mă apropie de numele unei alte personalități cardinale a României, domnul academician Ioan Munteanu. Asemeni președintelui Uniunii și domnului academician, înainte vreme, purta cu plăcere aura de amfitrion al

prieteniei. E frumoasă ziua când omul nu este angosat de gândul de a face „patrimoni”.

De ce suntem atât de angoasați?

► Trebuie să ne întoarcem spre rădăcini, să-i dăm sufletului motive de mulțumire. Vreau să vă mai spun ceva. Tatăl meu a fost strungar în pământ, agricultor, țaran. Astăzi, toată lumea fuge de cuvântul „țaran”. Își tot spun mic fermier, producător agricol, dar nu țaran. Eu lucrez pământul și cred că a cultiva terenul e ceva dumnezeiesc. E o binecuvântare de la Dumnezeu să pui sămânța să germineze, să răsară, e ca o ființă, o viață. Dar din păcate agricultura nu mai este atractivă pentru tineri. Eu mă întristez pentru că sunt născut la țară, majoritatea sătenilor mei din asta trăiesc, așa m-au crescut părinții mei și așa m-au ținut în școli pe mine. M-a învățat tata la 7 ani să leg vaca.

Nu mai este pasiunea pentru animale, pentru teren, eu mă duc dacă nu în fiecare zi, tot la două zile pe la culturile mele și văd cum cresc. E o mulțumire pentru sufletul meu atunci când simt mireasma văzduhului, mirosul pământului.

Dumneavoastră ați devenit un exemplu de familist. Lumea noastră trăiește astăzi o dramă în acest sens, a crescut numărul divorțurilor. Vreau să vă întreb pe dumneavoastră ce rol acordați familiei?

► A devenit o modă, mai ales în Occident, ei stau împreună, dar nu se căsătoresc, fac niște înscrisuri și atât.

Dar dincolo de modă, de ce are nevoie o familie să reziste?

► Cineva spunea că trebuie să ai o nevastă fie

frumoasă, fie înțelegătoare. Eu vă spun că am o soție atât înțelegătoare, cât și frumoasă, iar după părerea mea copiii sunt cei care cimentează familia. Din păcate, s-a dovedit că omenirea nu are un cult pentru specie, ci mai mult pentru individ. Nu vreau să trec de la una la alta, dar mi-aș dori tare mult, dacă tot vorbeam de individ și societate, ca cei aflați la guvernare să nu rupă legătura cu satul românesc. Nu pot vorbi despre politică, nu sunt politician, eu doar trăiesc printre politicieni. Eu în schimb pot să vorbesc de agricultură pentru că aici mă pricep, despre administrație locală la nivel mic. Eu trăiesc aici cu concetățenii mei, cele patru sate sunt țara pentru care eu slujesc.

Care dintre proiectele pe care le-ați îndeplinit vă este cel mai drag?

► Atunci când am venit prima dată la cârma acestei comune am făcut drumurile către cimitire, fiindcă și pe vreme bună și pe vreme rea trebuie să ajungi acolo. După mine în cimitire se află dreptatea absolută, acolo și săracii și bogații acestei lumi sunt egali, și general și soldat sunt egali. Avem un bec din iluminatul public care se aprinde mereu peste morții noștri. Nu aș vrea să mă refer la valoare, însă cele mai importante le consider pe cele făcute în primul meu mandat. O împrejmuire care poate părea banală, dar am împrejmuit terenul agricol de la limită cu Labașințul până la Birchis. Această împrejmuire are un efect mare pentru că protejează culturile agricole de vânat. Apoi am făcut cadastru pe extravilan. Urmează să facem și pe intravilan.

- va urma -

INTERVIU REALIZAT DE SILVIA FECHETE

Micii excursioniști susținuți de primărie

ROXANA STEJĂREL

Una noiembrie a adus pentru un grup de elevi de la Școala Gimnazială „Patrichie Popescu” din Bata o excursie de-o zi în municipiul Arad. După un spectacol la Teatrul de Marionete, ei au vizitat Centrul Aradului, Muzeul și Parcul Copiilor. Excursia în orașul Arad face parte din calendarul activităților educative organizate de comisia de metodică a învățătorilor de la învățământul primar, Școala Gimnazială „Patrichie Popescu” Bata, a spus doamna Delia Micurescu, dascălul care i-a însoțit pe micuți.

Scopul și obiectivele acestei acțiuni au fost: valorificarea cunoștințelor însușite în cadrul ariilor curriculare în plan practic-aplicativ.

Programul excursiei a fost generos și a început cu vizionarea spectacolului „Jack și vre-

Doamna Delia Micurescu, dascăl și prieten al copiilor

jul de fasole” la Teatrul de Marionete, aplicație a opționalului integrat „Teatrul de Păpuși”, clasa I, a II-a, a III-a.

A urmat vizita la Muzeul de Științe ale Naturii – secția „Animale sălbatice și mediile lor

de viață”, pentru îmbunătățirea actului educativ (colecții și expoziții) în cadrul axei curriculare MEN (matematica și explorarea mediului). S-a continuat cu... Observarea unei localități urbane de către elevii care locuiesc în mediul rural. Orașul și satul. Mediul urban și mediul rural. Și, în sfârșit, momente de agrement – Jocuri și mișcare în Parcul Copiilor Arad”.

Pregătirea pentru excursie s-a făcut în mod individual și în grup, cu acordul părinților, cu prelucrarea normelor privind securitatea deplasării” – a încheiat Delia Micurescu relatarea.

Ar mai fi de adăugat că excursia s-a făcut și cu suportul administrației locale din Bata, care a asigurat combustibilul necesar deplasării copiilor de la Bata la Arad și înapoi.

Copacul cu idei

FLORENTINA NICOLAU

În data de 21 noiembrie 2015 a avut loc cercul pedagogic-Arta spectacolului-impact creativ asupra vieții școlarului. Tema a fost Axis Mundi. Arborele, axa lumii. Copacii sunt truda Pământului de a vorbi cu Cerul. Au fost aduse mulțumiri tuturor celor care s-au învrednicit să răspundă provocărilor Copacului cu idei pentru a stârni creativitatea copilului, în speranța unei lumi mai curate.

„Sala bradului” aflată la intrarea în castelul din Bulci

Foaia de Uivar

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

„BANATULUI” I SE ALĂTURĂ UIVARUL. BUN VENIT!

Vasile TODI

Dacă primii pași ai jurnalului inter-regional „Banatul”, regional la începuturile sale, au fost șovăielnici, odată cu arhivarea numelui său în casele oamenilor și în biblioteci, „Banatul”, jurnalul fanion al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, a trecut falnic hotarul nașterii sale, devenind interregional. Dovadă că în paginile sale, se regăsesc astăzi așezări din Ardeal, Moldova ori Maramureș. Această cerere de prezentă în paginile sale, lansată de ediliile din localitățile regiunilor amintite, a dus, ulterior, la apariția jurnalului regional „Dobrogea” și în curând a celui numit „Ardealul”. Sigur, orice efort ar depune colegiul director al „Banatului”, el nu va putea cuprinde, lunar, într-un singur număr, toate administrațiile aflate în arealul Țării Banatului. Dar nici nu va refuza s-o facă atunci când un om ca domnul Idvorianu, își va exprima dorința, ca și comuna sa să fie

prezentă în paginile acestui jurnal patronat spiritual de mitropolitul Banatului Ioan.

Pe domnul Idvorianu, l-am cunoscut îmboldit de activitatea mea gazetărească, și surprins plăcut de delicatețea cu care abordează dialogul cu semenii ca și de înțelepciunea de a nu atrage atenția asupra sa, cu orice preț. Cunoștea atunci când ne-am întâlnit jurnalul „Banatul” și avea cuvinte de apreciere pentru ținuta grafică, dar mai ales, pentru seriozitatea materialelor publicate. M-a întrebat dacă vom păstra mereu sobrietatea și imparțialitatea publicației și l-am asigurat, atât eu, cât și colega mea Silvia, că atâtă vreme cât noi ne vom afla la conducerea „Banatului”, ne vom feri să credem că „un câine care mușcă un om nu e o știre de presă, dar un om care mușcă un câine, asta da, e o știre de presă!”.

Jurnalul interregional „Banatul” nu va trăi niciodată manageriind gunoaie. „Banatul” și toate celelalte jurnale editate de Uniunea

Jurnaliștilor din Banatul istoric nu va trăi din pomeni, pentru că numele obligă slujitorii destinului său, să-și pună din prima zi de lucru întrebarea: „de ce la noi în Țara Banatului se spune «spor la lucru» și dincolo de Carpați «serviciu ușor»? La bănațeni, spunea cineva, e o rușine să primești pomană. La noi și în Ardeal, unde Baronul Brukenthal, când ajuta nevoiașii, îi pune să cosească în aer, în Piața Mare din Sibiu - tocmai ca să nu creadă că li se cuvine ceva fără muncă. Asta a rămas, e un fel de memorie ascunsă, e în ADN. Și la noi bat cerșetorii pe la poartă, dar nu cer direct pâine și slănină, ci întreabă dacă n-ai de tăiat lemne sau de strâns fânul. Cer de muncă.

La capătul disertației mele, domnul Idvorianu, tânărul primar al comunei Uivar, mi-a strâns mâna. Și noi, ne vom păstra, onoarea cuvântului dat. Din această lună, singura în care pot fi auziți îngerii cântând, „Banatului” i se alătură Uivarul. Bun venit!

PUSTINIȘ, din INIMA SATULUI BĂTRÂN

Mihaela OPREA

Localitatea Pustiniș a fost întemeiată în 1767 de români veniți din regiunea Mureșului. Ei au întemeiat trei microașezări: nucleul satului, o așezare la circa 1,4 km, numită și azi „satul bătrân” precum și o așezare mai mică, la dreapta satului bătrân, numită „Sarchezmu”. Cele două așezări erau despărțite de nucleul satului din cauza faptului că erau înconjurate de mlaștini. În 1836 ele au fost distruse de inundații. Așezarea care a mai rămas a primit numele maghiar *Óregfalu*. Prima biserică a fost construită în 1840. La sfârșitul secolului XIX, aici au sosit mai multe familii de etnie maghiară, sosite din Banatul sârbesc.

PROIECTE REALIZATE ÎN COMUNA UIVAR

Cornelia VLĂDESCU

De-a lungul anilor comuna Uivar a avut parte de o serie de îmbunătățiri. Mare parte din proiectele realizate au dus la dezvoltarea localității și la crearea de condiții de trai mai bune pentru toți cetățenii acesteia. Parte dintre ele sunt:

- reabilitarea Căminelor Culturale din localitățile Uivar, Pustiniș, Răuți și Sânmartinul Maghiar
- reabilitarea școlilor din localitățile Uivar, Pustiniș și Sânmartinul Maghiar
- construcția unei școli noi în localitatea Răuți
- asfaltarea drumurilor Uivar-Răuți și Uivar-Sânmartinul Maghiar
- introducerea alimentării cu apă în sistem centralizat în localitatea Uivar
- construcția unei capele la cimitirul din localitatea Uivar
- rezolvarea problemei iluminatului public stradal în parteneriat cu o firmă privată
- participarea Primăriei Uivar la finalizarea construcției Bisericii Ortodoxe Uivar.

UIVARUL, FRATE CU CSONGRAD

Alexandra TOMESCU

Comunele Uivar din județul Timiș și Algyő, județul Csongrad (Ungaria) și-au exprimat dorința de colaborare și înfrățire în vederea dezvoltării relațiilor de prietenie și cooperare între autoritățile locale, precum și pe linie de cultură, învățământ, agricultură, comerț, sport etc. Astfel cele două au devenit comune înfrățite, dorind prin această legătură să deschidă și noi posibilități pentru realizarea unor raporturi de colaborare în domeniile de interes comun.

ISTORIA de sub țomilă

Roxana DOGENDORF

Pe teritoriul comunei Uivar în urma cercetărilor arheologice s-au descoperit urme de locuire din neolitic, epoca bronzului și fierului, vestigii daco-romane medievale timpurii. Ca urmare a cercetărilor efectuate în ultimii ani, în gomila de la Uivar au fost descoperite două cimitire medievale din sec XII-XIV și o întinsă așezare neolitică târzie ce poate fi datată în mileniul al V-lea î.Chr.

Foaia de Lugoj

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

RESTITUIRI BĂNĂȚENE

VERONICA LUNGU

Sala de ședințe a Consiliului Local a găzduit, la sfârșitul lunii noiembrie, lansarea volumului al III-lea al anuarului „Restituiri bănățene”, publicație a Societății de Științe Istorice din România – filiala Lugoj.

În cadrul evenimentului, organizat cu ocazia sărbătoririi Zilei Naționale – 1 Decembrie,

a avut loc o sesiune de comunicări, cu tematică istorică, coordonată de domnul prof. dr. Dumitru Tomoni, vicepreședintele Societății de Științe Istorice din România. Lucrările au fost deschise de corul elevilor de la Colegiul Național „Julia Hașdeu” Lugoj, condus de doamna profesor Peia Corina, care a intonat cântece patriotice.

O DONAȚIE DE SUFLET PENTRU MIRCEA LIVIU ANGHIEL

CARMEN IONESCU

În urma desfășurării celei de-a XIV-a ediții a reuniunii de caritate „O zi pentru mai bine”, președintele organizației PSD Lugoj, prof. ing. Francisc Boldea a înmănat domnului Mircea Anghel, tatăl tânărului Mircea Liviu Anghel Gican, diagnosticat cu gliomatoză cerebrală (tumori cerebrale), suma de 2.500 lei.

Suma, care reprezintă o donație de suflet din partea social democraților lugojeni, îi va fi de folos tânărului care trebuie să urmeze un tratament și să efectueze o intervenție chirurgicală complicată în străinătate.

INAUGURARE DE SFÂRȘIT DE AN

NICOLETA LUPU

Pe data de 2 decembrie a avut loc festivitatea de inaugurare a sălii de judo de pe strada Bucegi nr. 39.

Evenimentul consfințește finalizarea lucrărilor la proiectul de extindere și modernizare a sălii de judo, proiect în cadrul căruia au fost construite vestiare, dușuri, grupuri sanitare și spații administrative. De asemenea, a fost instalată o centrală termică fiind astfel asigurate încălzirea sălii și apa caldă curentă la dușuri. Intrarea la sală a fost pavată cu dale. Valoarea totală a lucrărilor a fost de circa 124.400 lei.

Sala va fi utilizată de către sportivii din cadrul Clubului Sportiv Școlar Lugoj.

Domnul primar Francisc Boldea premiind olimpicii

Elevii olimpici ai Lucojului, premiați

ELVIRA NICOLAU

La începutul lunii decembrie la Teatrul Municipal „Traian Grozăvescu”, primarul Municipiului Lugoj, prof. ing. Francisc Boldea a făcut tradiționala premiere anuală a elevilor olimpici și a profesorilor care i-au pregătit.

Au fost premiați 90 de elevi și 56 de profesori.

Sumele totale destinate premierii sunt 23.700 lei pentru elevi și 9.600 lei pentru profesori.

TÂRȚ DE SĂRBĂTORI

LAVINIA DUMITRESCU

În pragul sărbătorilor de iarnă, Primăria Municipiului Lugoj, organizează tradiționalul Târg de Crăciun. Anul acesta, manifestarea a ajuns la cea de-a VIII-a ediție. Manifestarea va avea loc în Piața I.C. Drăgan, unde vor fi amplasate 12 căsuțe de lemn pentru comercializarea cadourilor. În această perioadă, pe treptele din fața Catedralei Greco-Catolice, vor fi organizate scurte programe artistice cu colinde susținute de elevi ai școlilor din oraș și de corurile bisericești. Informații se pot obține de la Primăria Municipiului Lugoj, camera 112.

„ONOR” PENTRU PRIMA ZI DIN DECEMBRIE

FLORENTINA COSTEA

care au depus coroane la monumentul Unirii.

După ce garda de onoare constituită în fața fostei Prefecturi a prezentat onorul, iar fanfara orașului a intonat imnul de stat, a urmat o slujbă religioasă oficiată de protopopul ortodox Ioan Cerbu.

Ziua de 1 Decembrie a fost sărbătorită și la Lugoj. La festivitate au participat oficialitățile orașului, reprezentanții partidelor politice, reprezentanți ai Guvernului și Parlamentului, ai cultelor, ai asociațiilor de revoluționari, ai asociațiilor veteranilor de război și cadrelor militare în retragere, ai instituțiilor de forță din oraș (armată, jandarmerie, poliție, poliție locală), ai unor organizații de studenți și elevi.

Manifestările oficiale dedicate zilei naționale a României au debutat la ora 10 în fața Primăriei, unde s-a format și pus în mișcare coloana celor

Foaia de Fârliug

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

O bunătate îi Borduz ăsta, nici n-o să mai fie la Fârliug din ăștea

Maria SÂRBU - localnică Fârliug

Din Fârliugul sfârșitului de an 2015 crăpă coaja toamnei lăsând simțurilor noastre, mirosul și culorile ei. O desfătare! La o poartă de casă, trei muieri ale Banatului de munte „șad la givan”. Soarele molcomuț al toamnei, le ațâță pofta de vorbă. Intru și eu în vorbă cu ele, păstrând cu bucurie, chiar și în litera tipărită, dulceața răspunsurilor în grai bănățean.

Cum vă numiți?

▶ Maria Sârbu: Eu din Săciuș mi-s, numa am venit noră la Fârliug.

Cum e doamnă traiul la Fârliug?

▶ Îmi place satul, îmi place și primaru', foarte cuminte om, a făcut multe, face multe, o bunătate îi Borduz ăsta, nici n-o să mai fie la Fârliug din ăștea. Or mai fost, da ca ăsta ba. O făcut multe să știți.

Ce înseamnă multe?

▶ Uite cămin, școală, drumuri, tot. Alții n-or făcut ce o făcut ăsta.

Copii aveți?

▶ N-am pe nimeni, numai pe Ăl dă sus.

Victoria Măran: Am plecat la Reșița, dar mai mult îmi place Fârliugul. Aici am crescut și aici am îmbătrânit.

Elena Imbrescu: Tot din Săciuș mi-s și io venită, vecină cu Măria. Ne strângem la stradă, mai vedem lumea. Noi ni-s bătrâne și stăm la givan afară.

Maria Sârbu: Ea o duce bine că are pensie, dar eu n-am pensie, bărbatul mi-o murit, n-am fost cununată cu el.

Și ați trăit necununată?

▶ Da.

De ce?

▶ De proastă ce-am fost.

Sunteți de multă vreme aici în sat, vrem să știm dacă dumneavoastră sunteți mulțumite de timpurile de azi.

▶ Maria Sârbu: Auzi, noi ni-s muieri bătrâne, de lucrat nu mai putem, mai stăm la bancă și așa ne trece vremea. Tineretul e mai

mult la oraș și nu e baș cuminte. Prea le plac discotecile, petrecerea și nu le place lucru.

Nici nu se mai căsătoresc așa repede.

▶ Ba, auzi, știi cum e la noi în sat, azi se căsătoresc și mâine se despart.

De ce credeți că se întâmplă asta?

▶ De bolânzi. Nu se înțeleg. Gândesc că atunci când se căsătoresc e floare la ureche, dar nu e chiar așa cum cred ei.

V-ați gândit vreodată în acea perioadă să divorțați?

▶ Nu, eu am rămas la 38 de ani fără bărbat

și nu m-am recăsătorit.

Dacă ați avea vreun sfat să le dați celor tineri, ce le-ați zice?

▶ Nu ascultă.

La biserică mai mergeți?

▶ Elena Imbrescu: Din an în Paști.

Dacă nici dumneavoastră nu mergeți, atunci ce să mai zicem de tineret.

▶ Maria Sârbu: Nu se mai duc nici tinerii și nici bătrânii, că trebuie bani.

Victoria Măran: Lasă că nu trebuie bani, pui acolo cât vrei.

Elena Imbrescu: S-o înrăit lumea.

Dar de la ce? De la bani, de la neajunsuri, de la ce?

▶ Maria Sârbu: Cam de la alea.

Cum era satul în copilărie, vă mai aduceți aminte? S-a schimbat mult?

▶ Maria Sârbu: Era bine, am trăit mai bine pe vremea lu' Ceaușescu. O făcut el o țără greșală că o mai luat din mâncare, mai ședeai la rând la salamuri, dar avea lumea servici.

Elena Imbrescu: Uite acuma la tineret, cu școli, cu liceu și n-au unde să lucreze.

Când erați tinere ce cântec popular v-a plăcut mai mult?

▶ Maria Sârbu: Știe-l duba, toate mi-or plăcut.

Victoria Măran: Mie mi-or plăcut toate. Nici nu mâncam, numai la joc mă duceam.

Elena Imbrescu: Și mie la fel.

INTERVIU REALIZAT DE SILVIA FECHETE

Copiii de la FÂRLIUG ÎN CONTINUĂ MIȘCARE

SIMONA COCOȘ

De la sfârșitul lunii octombrie școala este implicată în programul Olimpiadei Kauffland. Ne-am înscris în această competiție care se va încheia cu premiarea primelor o sută de școli din țară care obțin cele mai multe puncte. Prima școală va fi premiată cu patruzeci de mii de euro, a doua cu treizeci de mii, iar următoarele o sută de școli cu câte douăzeci de mii de euro. Activitățile sunt împărțite în patru domenii: Mediu - și aici sunt activități privind ecologizarea, tratarea, eco bricolaj - copiii au construit niște

Lecție de prim ajutor la școala din Fârliug

căsuțe pentru păsări pe care apoi le-au montat în copaci pentru a proteja păsările în sezonul rece, reciclarea deșeurilor și aici am strâns o cantitate destul de mare de deșeuri. Protejarea resurselor, aici am primit o mulțime de informații privind responsabilitatea omului de o proteja pe cât se poate resursele, în special pădurile. Selectarea colectivă, poate ați observat pe hol că avem montate containere galbene și verzi în care selectiv, copiii vor arunca hârtia și peturile. Apoi la capitolul sport și sănătate, au fost și se vor derula în continuare competiții sportive. Aici am avut fotbal, tenis de masă, cross. La domeniul stil de viață activ au fost o serie de activități în care s-a prezentat importanța sportului în viața de zi cu zi. Apoi tot în cadrul acestui domeniu li se prezintă importanța nutriției, a alimentației, a ceea ce este sănătos să mâncăm și ce nu, cum pot să-și facă un pachetel și să fie sănătos, de asemenea cum să cumpărăm inteligent și ceea ce trebuie, să evităm produsele care conțin cele mai multe E-uri. Chiar în aceste zile am avut activități pe tema dinți frumoși și sănătoși și doamna stomatolog, împreună cu doamna asistent stomatolog, le-a vorbit despre felul în care se periază corect dinții, despre folosirea aței dentare, în general despre dinții lor și despre cum trebuie să-i mențină sănătoși.

DICȚIONAR DE CUVINTE ÎN GRAI BĂNĂȚEAN

VORBE D'ALE NOASTRE

H

hală, ad = lacom
hârb, hârburi, s.n. = ciob
hârbeică, hârbeise, s.f. = cratiță, tipsie
hârconi, vb. = a sforăi
hârghe, adv, adj. = persoană slabă, vită slabă
hârșioc, hârșioși, s.m. = hârciog
hârț, hârț. s.m. = șoarec
hasnă, s. def. de pl. = folos
hebăr, hebăre, s.n. = cric
hibă, hibe, s.f. = defect, lipsă, cusur
hîrcu, s. = astm, boală de plămâni, sforăit
hoară, hoare, s.f. = păsări de curte, galițe
hoarnă, hoarne, s.f. = trompetă, trâmbiță
hocoș, adj. = fălos, mândru, care face pe deșteptul
hocoșă, (a să) vb.t. = a se făli, a face pe grozavul
hodaie, hodăi, s.f. = moșie, conac
hozondrași, s.def de sing. = nădragi, pantaloni
hurui, (a să), vb. t. = a se surpa, a se dărâma
hurui, vb. = a nărui, a dărâma.

Rubrică coordonată de Vasile TODI

Foaia de Coșteiu

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Urez tuturor locuitorilor comunei mele, sărbători cu sănătate, pace în casele lor și veselie

Petru CAREBIA - primar al comunei Coșteiu

Coșteiul în pragul sărbătorilor de iarnă, emană o febrilitate, firească, a pregătirilor de datini străvechi. La sediul primăriei, domnul primar Petru Carebia, mă întâmpină cu binecunoscuta politețe a locului.

Domnule primar, vă mulțumesc pentru timpul acordat dialogului nostru.

▶ Domnișoară Silvia, atunci când o conversație a mea apare în jurnalul nostru bănățean „Banatul”, ajuns astăzi „interregional”, reprezintă pentru mine o bucurie. E important pentru mine, ca și pentru comuna Coșteiu, să fim cunoscuți în atâtea județe. Văd că și Sibiu, alături de Arad, și Hunedoara, este prezent în paginile jurnalului interregional „Banatul” și cum citesc oamenii din comuna Coșteiu despre localități din aceste județe, tot astfel, citesc și ei despre comuna Coșteiu. Frumos lucru ați reușit voi cei de la Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric. Felicitări!

Vă mulțumesc! Domnule primar, în preajma Sfințelor Sărbători, cum întâmpină primăria comunei Coșteiu, această mare sărbătoare a creștinătății?

▶ În primul rând cu bucurie și credință în Domnul nostru Iisus Cristos. Pentru locuitorii comunei noastre Coșteiu, pregătim în data de 13 decembrie, un Concert de Colinde, intitulat sugestiv „O brad frumos”.

Concert la care își aduce un aport însemnat și soția dumneavoastră, doamna Lili Carebia.

▶ În fiecare an, soția mea îmi este alături la aceste manifestări de suflet. Lili, este o bună cunosătoare a obiceiurilor de iarnă și nu numai și are o înțelegere prietenească cu diverse ansambluri, grupuri folclorice și soliști de muzică populară.

Ce invitați vor aplauda spectatorii Coșteiului în acest an pe scena Căminului Cultural?

▶ Va fi prezent un grup de colindători din județul Hunedoara, grup condus de doamna Ica Pop, apoi grupul „Iorgovanul Comloșan” din Comloșu Mare județul Timiș, pregătit de părintele paroh, Călin Cojocar, Daiana Chișozan și Luci Lazăr cu un alt grup de colindători, dar să nu dăm totul în vileag, să lăsăm și elementul surpriză să-și găsească locul în sala căminului.

„Moșul”, domnule primar?

▶ „Moșul”, dacă tot l-ați amintit și nu aveți cum să nu îl amintiți, va urca pe scena noastră în ziua concertului, nu înainte de a pregăti tradiționalul brad și, ca în fiecare an, va fi aducător de daruri.

Ansamblul „Florile Stăvilărilor”?

▶ Ansamblul comunei noastre „Florile Stăvilărilor”, din respect pentru oaspeți l-am lăsat la urmă, va fi prezent și el, cu o foarte bine pregătită scenetă, sceneta Nașterii Domnului. Și nu în ultimul rând, la această manifestare de suflet și credință, va evolua artistic și „Corul Bisericii Parohiei Coșteiu”, condus de preotul paroh Eugen Ciutac.

O zi binecuvântată, domnule primar...

▶ Așa ne și dorim să fie.

În anii trecuți, pentru toți copiii Coșteiului, indiferent că s-au aflat la grădiniță sau pe băncile școlii, s-au pregătit daruri. În acest an?

▶ Da, au fost, în fiecare an, oferite copiilor, peste 500 de pachete cu cadouri. Și în acest an, vom încerca să păstrăm tradiția.

Domnule primar, vă mulțumesc.

▶ Și eu vă mulțumesc pentru felul în care promovați în Țara Banatului, cum îi place prietenului meu Vasile Todi să numească acest binecuvântat pământ, comuna mea dragă Coșteiu. Dar înainte de a încheia acest dialog al nostru, vreau să urez tuturor locuitorilor comunei mele, sărbători cu sănătate, pace în casele lor și veselie!

INTERVIU REALIZAT DE
SILVIA FECHETE

SFÂRȘIT DE AN CU REALIZĂRI PENTRU LOCUIITORII DIN HEZERIȘ

ANDREEA MATEESCU

Dorința locuitorilor din satul Hezeriș, județul a fost îndeplinită. Drumul DJ 609 care face legătura între Lugoj și Hezeriș a fost asfaltat pe o porțiune de aproximativ opt kilometri. Investiția este de 9,6 milioane, fonduri de la Consiliul Județean, creditul CEC și Planul Național de Dezvoltare Locală.

Înainte, drumul era foar-te rău, accesul se făcea doar cu căruța. În plus, era un chin pentru navetiști, spune primarul comunei Coșteiu: *Oamenii din aceste sate au suferit foarte mult, pentru că fac naveta la Lugoj și nu aveau condiții ca să meargă către oraș, dar acum ei sunt mulțumiți. Drumul înainte era groaznic. Timp de 17 ani am fost veterinar și parcurgeam mereu acest drum, aveam acces doar cu căruța, iar mașinile intrau foarte rar*, spune Petru Carebia, primarul comunei Coșteiu.

CONSILIERE EDUCAȚIONALĂ DE GRUP

În cadrul proiectului „Acceptă-mă așa cum sunt!” parteneriat între C.Ș.E.I „Al. Roșca” Lugoj (reprezentată de doamna director Viorica Paraschiv) și Școala Gimnazială Coșteiu (reprezentată de doamna director Lenuța Predeșteanu) am plăcerea de a desfășura activități de consiliere educațională de grup.

Proiectul urmărește autocunoșterea și dezvoltarea personală, dezvoltarea comunicării asertive și înlăturarea comunicării agresive, prevenirea și combaterea violenței la copiii considerați vulnerabili de la Școala Gimnazială Coșteiu.

Complexitatea factorilor care stau la baza unui comportament neadecvat din partea elevilor pun în dificultate de multe ori profesorii. De aceea, recomand întărirea comportamentelor pozitive și constructive în școală și în afara ei. Conceperea școlii ca o instituție socială cu multiple funcții, aptă să răspundă nu doar nevoilor

informaționale ale elevului dar și celor psihologice și sociale, este vitală. Creșterea numărului de eșecuri și abandonuri școlare, de comportamente delincvente sau nesănătoase, de tulburări emoționale în rândul elevilor trebuie ar trebui prevenite intervenindu-se cât mai precoce prin activități de consiliere încă din grădiniță pentru a forma, dezvolta comportamentul pozitiv și nu pentru a corecta pe cel negativ.

Totodată să nu neglijăm importanța parteneriatului școală-familie.

Și să nu uităm ... schimbarea începe cu noi înșine...

PROFESOR psihopedagog,
ALINA MARIA MUNTEANU

Emblema comunei noastre

Ansablul „Florile Stăvilărilor”

Foaia de Remetea Mare

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

„UNIUNEA JURNALIȘTILOR DIN BANATUL ISTORIC MERITĂ RECUNOȘTIȚA TUTUROR LOCUITORILOR DIN BANAT”

Ilie Golubov - PRIMAR AL COMUNEI REMETEA MARE

ELENA SURULESCU

Sunt oameni care măresc întinderea fizică a geografiei țărilor lor, alții, care o măresc pe cea spirituală, și unii și ceilalți, se vor regăsi mereu în ceea ce numim, istoria pământului lor. Într-o discuție cu domnișoara Silvia Fehete, director general al revistelor editate de Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric, am aflat că Potemkin a mărit cu o treime întinderea Rusiei. Am întrebat-o atunci: „Dumneavoastră până unde doriți să măriți întinderea spirituală a Banatului istoric?” Mi-a răspuns: „Până acolo unde ne iubesc și ne așteaptă cititorii.”

La scurt timp de la acest răspuns, prin intermediul jurnalului interregional „Banatul”, Uniunea Jurnaliștilor din Banatul istoric inițiază un concurs absolut inedit în aceste vremi tot mai „patrimoniale”: *Fii jurnalist pentru o zi*, un concurs pentru școlarii din mediul rural și nu numai, coordonat chiar de directorul general al jurnalului interregional „Banatul”, unde erau și sunt găzduite cele mai reușite creații literare. Apoi, după ce ele, creațiile copiilor sunt publi-

cate, urmează premiera celor binecuvântați cu talent literar. *Premiera nemuritorilor*, cum atât de frumos a evidențiat Silvia Fehete, rezistența în timp a scriitorului.

Recent, o astfel de premieră a avut loc în co-

Domnul primar, Ilie Golubov, alături de laureata concursului, de reprezentanții Uniunii Banatului Istoric și de dascăli

muna Remetea Mare din județul Timiș, unde a fost răsplătită cu titlul de *Jurnalist al Țării Banatului*, Carmen Barna, elevă în clasa a VI-a la școala din localitate.

Prezent la festivitate, domnul Ilie Golubov, primarul comunei Remetea Mare, cel care a înmănat premiul laureatei, a spus în alocuțiunea sa: *Pentru faptul că Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric, a hotărât să desfășoare și să susțină un asemenea concurs, ea merită recunoștința tuturor locuitorilor din Banat. Nimeni, până nu a apărut Uniunea, nu a pornit în căutarea valorilor din Țara Banatului, nu le-a stărnit, nu le-a încurajat și nu le-a susținut, prin publicare și premii, cum face, iată, această unică instituție. O felicit pe tânăra laureată, și cred că dacă azi, este prezentă în jurnalul interregional „Banatul”, mâine va fi și în „Scrisul bănățean”.*

P.S. Cu începere din luna august a acestui an, prin editarea jurnalului regional „Dobrogea”, Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric, continuă activitatea de evidențiere a copiilor talentați și în județele din Constanța și Tulcea.

PARCELE DE TEREN GRATUITE PENTRU TINERII

ALEXANDRA CSEKE

Tinerii cu vârsta cuprinsă între 18 și 35 de ani pot solicita primăriilor din mediul rural de care aparțin atribuirea unei suprafețe mai mari de teren, de până la 1.000 mp, pe care își vor putea construi o locuință. Acest lucru se întâmplă și în comuna Remetea Mare, unde Primăria pune la dispoziția acestora, în baza Legii 15/2003, mai multe

Domnul primar, Ilie Golubov, vorbind despre suprafețele de teren

parcele de teren. Potrivit Legii nr. 15/2003, atribuirea terenului se va face în folosință gratuită pe durata existenței locuinței proprietate personală, în limita suprafețelor disponibile, prin hotărâre a Consiliului Local al comunei. Tinerii vor primi terenurile în ordinea de prioritate stabilită pe baza unor criterii aprobate de Primărie.

ACTIVITĂȚI DE FINAL DE AN

ROXANA SAPCII

Noiembrie a fost o lună plină de evenimente plăcute pentru elevii și cadrele didactice ale școlii din Remetea Mare: elevii clasei a VIII-a au petrecut zile de relaxare în excursia organizată de doamna prof. Ramona Laios R., la Moneasa, iar elevii claselor II-VII, au vizitat multe obiective turistice în cadrul excursiei la Sibiu, organizată de doamnele prof. Claudia Eros, Florica Ilcau, Andreea Draga (Tanasicu) și Mihaela Cepeha. Elevii claselor CP, I și a IV-a, au vizitat Fabrica de globuri de la Gotlob, sub supravegherea doamnelor prof. Corina Izbasa, Simina Balint și Laura Teodorescu. La Școala Primară din Ianova a avut loc Lecția deschisă în cadrul Cercului pedagogic, la nivel de județ, susținută de doamna prof. Melania Telcean, demonstrând că și la simultan, cu multă muncă și dăruire, se poate face carte. Tot lecție deschisă în fața învățătorilor din județ, a susținut și doamna prof. Laura Teodorescu, demonstrând că și școala remeteană are dascăli de înaltă clasă. Iar la 1 Decembrie, toți preșcolarii și elevii au strigat într-un glas: „La mulți ani, România!”, în cadrul manifestărilor organizate de educatoare, învățătoare și diriginți, cu ocazia Zilei Naționale, coordonator prof. Daniela-Simona Filip. Felicitări tuturor!

PRIMĂRIA ATENTĂ CU COPIII SATULUI

NATALIA ZAMFIR

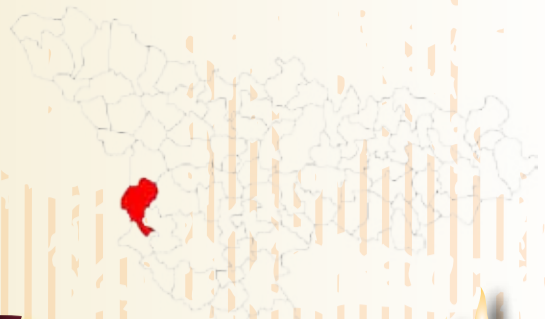
Căminul Cultural din Remetea Mare a avut ușile deschise pentru toți cei interesați de teatrul de păpuși. Primăria și Consiliul Local au organizat pentru copiii din localitate un spectacol prin care să destindă audiența. Intrarea a fost liberă, iar pe scenă a fost pusă povestea „Capra cu trei iezi”. *Mulțumim domnului primar Ilie Golubov și domnului viceprimar pentru sprijin și pentru transport. De fiecare dată când am apelat la ei*

ne-au ajutat, a spus doamna educatoare Anca Gorgan.

Și la Ianova de 1 Decembrie a răsunat imnul României din pieptul copiilor, care au realizat stegulețe cu harta țării. Apoi s-au pregătit ghetuțele pentru Moș Nicolae și pentru că cei micuți au fost cumiți acesta nu s-a lăsat așteptat.

Foaia de Otelec

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

CUVÂNT DE FINAL DE AN

Silvia FECHETE

După ce a trecut toamna cea în care ne auzeam spunând că se numără bobocii, parcă ne-a luat prin surprindere iarna care ne cere momente de bilanț. Întotdeauna luna decembrie încheie anul cu speranța că următorul va fi mai bun. Ne luăm rămas bun de la 2015, nu uitându-ne înapoi și vorbind despre realizări, ci gândindu-ne la ce-i putem aduce în dar anu-

lui ce vine. Având norocul să stau de vorbă atât cu domnul primar Zoltan Csaba Szabo, cât și cu domnul viceprimar Valentin Pascu am ținut ca de data aceasta dialogul să fie închinat cetățenilor și sărbătorilor ce or să vină, fără a face obișnuitul bilanț al realizărilor, căci vorba domnului primar: *Silvia, ce am făcut se vede, faptele contează, nu vorbele.*

Zoltan Csaba Szabo: *Le doresc cetățenilor*

viață lungă, bucurii și multe împliniri pe plan profesional. Fie ca sărbătorile de iarnă să le lumineze casele și să îi umple de căldură sufletească.

Valentin Pascu: *Să dea Dumnezeu sănătate tuturor, multă pace în suflete și răbdare pentru a duce la îndeplinire toate obiectivele, așa cum ne dorim să o facem și noi. Un Crăciun cu zăpadă și un An Nou Fericit!*

„ROMÂNAȘI” ȘI „ROMÂNCUȚE” LA IOHANISFELD

Alexandra MARIN

Uineri, 27 noiembrie 2015, clasele a III-a și a IV-a de la Școala Gimnazială Iohanisfeld au pregătit și desfășurat activitatea denumită generic „Sunt mândru că sunt român!”, activitate dedicată Zilei Naționale a României.

Cu această ocazie, elevii au îmbrăcat costume populare românești din diferite zone ale țării, dat fiind faptul că localitatea Iohanisfeld este populată în mare parte de familii venite din zona Moldovei și a Ardealului. La activitate au fost invitați și părinții elevilor în fața cărora fiecare copil a prezentat fie o poezie cu mesaj patriotic, fie câte un scurt discurs cu referire la însemnătatea Marii Uniri din 1918 și a simbolurilor naționale (drapelul tricolor,

stemarii). Alți copii au ales să prezinte portul popular românesc sau să vorbească despre

obiceiurile și tradițiile românești, despre mănecarea românească, despre modul românilor de a sărbători Crăciunul, Paștele și alte sărbători religioase creștine.

Activitatea a încercat să readucă în atenția copiilor, dar și a adulților mândria de a fi român și de a avea o țară frumoasă cu un bogat trecut istoric.

Elevii îndrumați de doamna învățătoare Susana Marin au încheiat activitatea cu intonarea câtorva cântece patriotice („Treceți batalioane române Carpații!”, „Hora Unirii”, „Deșteaptă-te române!”).

Pentru participare, fiecare elev a primit la final o diplomă de „românaș” sau „româncuță”.

Tot în această zi, elevii au realizat colaje cu harta României și cu tricolorul românesc pe care le-au expus în sala de clasă.

Ocupații, datini și obiceiuri

Cornelia STRĂUT

Având ca ocupație primordială creșterea animalelor, locuitorii comunei Otelec au păstrat și transmis multe datini și obiceiuri legate de această ocupație a lor. Alte datini sunt legate de fenomenele naturii, ce aveau influențe asupra culturilor agricole. Evenimentele locale ale comunei Otelec sunt:

- Pomul de mai Otelec (de 1 mai)
- Ruga satului Iohanisfeld în data de 29 iunie – cupa de fotbal
- Ruga satului Otelec în data de 14 septembrie – cupa de fotbal UJ SZO

Gabriela ANDRIES

În comuna Uivar s-a organizat la începutul lunii decembrie un turneu local de fotbal. Competiția s-a desfășurat la sala de sport unde au participat nu mai puțin de șase echipe: Uivar 1, Uivar 2, Răuți, Cenei, Pustiniș, Otelec și Iohanisfeld. Conduși de determinare și de dragoste de fotbal, competitorii au dăruit prin joaca lor un adevărat spectacol. În urma măsurării talentului fotbalistic, podiumul a fost ocupat astfel:

- locul 1- Uivar
- locul 2- Cenei
- locul 3- Iohanisfeld

Echipele au fost premiate cu mingi, cupe și diplome de participare.

POEZII ALESE / VÁLOGATOTT VERSEK

Jalea

József ATTILA

*Jalea-i postaş cenuşiu și mut,
Cu ochi albaștri, față trasă,
Geanta atârnă pe umăr,
Haina-i neagră și cam roasă.
Îi bate-n piept un vechi tic-tac,
Se furișează pe drum temător,
Se lipește de pereți și*

*Dispare-n nișa porților.
Apoi bate. Aduce carte.*

*Sub castanii pulernici, plini de alba floare
Luna să nu știe, se sărută încet
Cui i-e drag sărutul, cine vrea-ncerce
Să treacă, odată măcar, prin Făget.*

(A bánat)

*A bánat szürke, néma postás,
Sovány az arca, szeme kék,
Keskeny válláról táska lóg le,
Köntöse ócska, meg setét.
Mellében olcsó tik-tak lüktet,*

*Az utcán félénken suhan,
Odasimúl a házfalakhoz
És eltűnik a kapuban.
Aztán kopogtat. Levelet hoz.*

AUG-SEPT. 1922

1922. AUG.-SZEPT.

Foaia de Victor Vlad Delamarina

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Le doresc cetățenilor comunei mele un „La mulți ani”, un An Nou cu bucurii, multe împliniri

Ioan SIMA - primar al comunei Victor Vlad Delamarina

Orice întâlnire cu domnul Ioan Sima, descrește fruntea interviuatorului. Ioan Sima, are darul rar, de a te apropia în conversație ca prieten, indiferent de vârstă. Chiar și atunci când dialogul obligă la bilanț.

Domnule primar, ne aflăm la sfârșit de an, iată e luna decembrie, luna cadourilor cum îi mai spuneam noi când eram copii, vă propun să facem un scurt bilanț al realizărilor de pe anul acesta. Din ce v-ați propus, ce s-a realizat?

► Vreau să vă informez că anul acesta m-a ajutat Bunul Dumnezeu și cam tot ce mi-am propus s-a îndeplinit, în mod special canalizarea care e pe satul Petroasa și satul Herendești cu aducțiune în stația de epurare de la Victor Vlad Delamarina. Un alt lucru pe care ni l-am dorit și s-a îndeplinit este faptul că ni s-a aprobat bugetul pentru construirea unui nou cămin pe satul Victor Vlad Delamarina.

De ce mai are nevoie comuna și satele aparținătoare? Care sunt lucrurile prioritare pe care vi le doriți pentru așezările pe care le reprezentați?

► Am reușit să băgăm apa în toate satele aparținătoare comunei noastre, ar mai fi nevoie de canalizare pe satul Pădureni și satul Honorici cu aducțiune tot la Victor Vlad Delamarina și pe satul Visag cu stație de epurare separată. După ce le rezolvăm pe toate acestea, avem cuprins în strategia de dezvoltare a comunei asfaltarea tuturor străzilor din satele aparținătoare, așa cum am făcut în Victor Vlad Delamarina, trotuare și rigolele de scurgere din fața caselor.

Haideți să ne întoarcem puțin în timp. Spuneți-mi, vă aduceți aminte din tinerețea dumneavoaș-

tră de un bătrân de aici din sat care v-a fost model?

► Model pentru mine, în primul rând, au fost părinții mei și bunicii mei, care întotdeauna m-au îndrumat către lucruri bune și să nu dușmănesc pe nimeni. Sfatul lor era mereu ca atât cât poți să faci, să faci ghidat de regulile bunului simț.

Aveți și doi feciori, le-ați transmis aceste învățături?

► Mulțumesc lui Dumnezeu pentru copii și pentru nepoți și pentru toată familia. Vă spun că lumea și oamenii cu care lucrează ei trebuie să îi aprecieze, nu eu. Atât Aurelian care este la Inspectoratul Județean Timiș, cât și Cătălin care este la Ocolul Silvic Coșava. Eu zic că ar fi bine să întrebați oamenii pentru că nu pot eu să-mi laud feciorii.

Știu că sunteți un om credincios, am văzut de-a lungul timpului că ați ajutat mult biserica. Ar mai avea nevoie biserica de ajutor?

► Sigur că la ora actuală ar mai avea nevoie de ajutor. La noi centrul de comună e destul de micuț, are 450 de locuitori și atunci e nevoie de fonduri pentru reparații. Am avut un ajutor real din partea fostului deputat Gheorghe Ciobanu (Dumnezeu să-l ierte) de 500 de milioane lei vechi. Recent, am discutat cu președintele Consiliului Județean, Titu Bojin care ne-a promis că ne ajută cu aproximativ o sută de milioane ca să putem termina ce s-a început. Ar fi nevoie de mai mulți bani, momentan nu sunt, dar sperăm că pe viitor să ne sprijine și Mitropolia, să ne sprijine și oamenii și cu sponsorizări să o finalizăm.

La capitolul fonduri europene cum stați?

► Eu vreau să mai atrag niște fonduri europene, dar pentru acest lucru ne trebuie studiu de fezabilitate și proiect, dar durează foarte mult această documentație, ceea ce ne încurcă extraordinar de mult.

Aveți o echipă bine încheată aici în primărie. Sunteți mulțumit de oamenii cu care lucrați?

► Da, mulțumesc lui Dumnezeu. Am o echipă nemaipomenită, sunt oameni pe care mă pot baza. Am căutat să formez acest colectiv precum o casă, să vină cu drag la lucru și să le facă plăcere să lucreze chiar dacă salariile sunt așa cum sunt.

Știu că aveți și o comunitate de ucraineni destul de semnificativă.

► Da, avem satul Petroasa Mare în care sunt prezenți ucraineni și pădureni. În satul Petroasa, unde sunt veniți de la Poenii de sub Munte, s-a început canalizarea, rețeaua de apă am schimbat-o toată, s-a făcut biserică, atât Consiliul Local cât și eu personal am căutat să-i sprijinim. Am terminat casa parohială a tânărului preot, am făcut cât am putut și nu ne oprim aici.

Majoritatea primăriilor se confruntă cu dificultăți în colectarea de taxe și impozite, cum e la Victor Vlad Delamarina?

► La nivelul primăriei pot să spun că în jur de 80%. Pentru cei care nu plătesc s-au luat măsuri, s-au făcut adrese și popririi pe salarii și pe pensii ca să putem să ne adunăm toți banii.

Pregătiri pentru Crăciun?

► Sigur că da. Pregătim colinde, atât școala, cât și biserica. S-au implicat bisericile din satul Petroasa și Herendești pentru aceste sărbători. Acum a venit un preot nou în satul Visag, o să discut cu el și o să-l rog să organizeze și în comunitatea din Visag, o mică acțiune cu copii.

O să vă rog să transmiteți obișnuitul salut sau gând de încheiere.

► Eu le doresc cetățenilor comunei mele un „La mulți ani”, un An Nou cu bucurii, multe împliniri și să dea Dumnezeu ca la anul să fie un an mai bun, mai bogat și cu multă, multă liniște.

DIALOG REALIZAT DE SILVIA FECHETE

CENTRUL TURISTIC

ALINA MĂRGINEANU

Este pentru prima dată când am vizitat centrul turistic din Victor Vlad Delamarina. Am descoperit aici un sediu curat și călduros care își așteaptă oaspeții. Am stat de vorbă cu Ramona Lazăr. Născută și crescută în comună, tânăra ne-a vorbit cu încântare despre cel care a dat numele localității și despre muzeul pe care îl îngrijește cu atâta drag: *Trebuie să se știe că suntem disponibili la orice oră, în permanență este cineva aici. Suntem două persoane instruite pe info-turism. Curioșii pot găsi aici informații despre Victor Vlad Delamarina, schițe, poze, certificatul de deces, date despre călătoriile sale, tot ce este de interes. Nu sunt foarte mulți vizitatori, dar cei care trec spre Reșița și sunt curioși se opresc. Oricine are nevoie de îndrumare trebuie să știe că noi suntem aici dispuși să oferim ajutor.*

REABILITAREA STRĂZILOR ÎN HERENDEȘTI

CORINA BANU

Situația în care se aflau străzile și trotuarele din satul Herendești a impus intervenția administrației și demararea unor ample lucrări de investiții, repartizate în mod echilibrat astfel încât să cuprindă gradual toate zonele cu probleme. Investițiile în infrastructură au schimbat fața comunei și o vor schimba încet-încet și în satele aparținătoare. Administrația și-a impus ca prioritate proiecte care să vizeze transformarea așezărilor într-unele care să ofere condiții decente și civilizate de viață, cetățenilor. Implicarea cetățenilor în semnalarea unor probleme și aspecte de rezolvat constituie de asemenea un sprijin binevenit.

PETROASA MARE, DE LA NAȘTERE PÂNĂ-N PREZENT

RALUCA FLORESCU

Localitatea a fost întemeiată în anul 1785 de către coloniști germani (șvabi) care i-au dat numele de *Morgenstern*. A purtat acest nume pentru puțini ani, pentru că în 1789 a fost schimbat în *Vecsey*, după numele administratorului cameral Freiherr von Vecsey. În 1809 numele a fost schimbat în *Vecseyhaza*, iar locuitorii germani i-au spus *Wetschehausen*, nume pe care au continuat să-l folosească până în ziua de azi. În același timp, locuitorii români îi spunea *Pietroasa*. Odată cu instalarea administrației române în Banat, numele a fost schimbat în românescul *Petroasa-Mare*, pentru ca în 1968 să fie modificat în numele actual de *Petroasa Mare*.

Foaia de Deta

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

„AM REUȘIT SĂ IMPLEMENTĂM PESTE 15 PROIECTE EUROPENE TRANSFRONTALIERE”

PETRU ROMAN - PRIMAR AL ORAȘULUI DETA

ALEXANDRA PREDESCU

Orașul Deta nu este la primul proiect în parteneriat cu sârbii pentru atragerea de fonduri europene. De când Uniunea Europeană a deschis linia de finanțare

pentru proiecte transfron-taliere România-Serbia, autoritățile locale au căutat să obțină cât mai mulți bani europeni pentru modernizarea infrastructurii din oraș.

„Relația noastră cu Serbia este foarte bine înnodată, este foarte veche, dar acum că avem aceste oportunități pe care ni le oferă Uniunea Europeană, relațiile s-au dezvoltat foarte bine, în special cu comunele Vârșeț, Plandiște, Cio-

ca, Biserica Albă. Am reușit să implementăm peste 15 proiecte europene transfrontaliere. Este singura noastră șansă, pentru că zona ne favorizează și noi am profitat de acest lucru”, a declarat primarul orașului.

În perioada 2014-2020, Deta vrea să atragă, alături de parteneri din Serbia, fonduri europene pentru asfaltări de drumuri, parcuri sau modernizarea facilităților sociale.

JOCUL ANSAMBLULUI DIN DETA S-A VĂZUT LA GLOĞONI

RAMONA AIDA

Pe data de 13 septembrie 2015, formația de dansuri populare românești - seniori și Orchestra de muzică populară a Centrului Cultural al orașului Deta, au participat în Serbia la Festivalul „Zilele Românilor din Glogoni”.

FOTBALUL O TRADIȚIE A ORAȘULUI

- urmare din numărul trecut -

MİRCEA PETROMAN

În 1948 se construiește și prima tribună acoperită cu o capacitate de 800 de locuri. De asemenea, echipa de fotbal își schimbă denumirea în „Avântul Deta”. În campionatul regional, care începea în anul 1953, Deta are două echipe, alături de Avântul fiind înscrisă și echipa Spartac Deta, echipă patronată de Cooperația de Consum. În anul 1956 echipa activează în divizia B, unde se clasează la sfârșitul campionatului pe locul 2, sub numele de Recolta Deta. În noul campionat 1957/1958, echipa activează sub numele de Furnirul Deta. Între anii 1968-1974 echipa Furnirul Deta activează în divizia C.

TRECUTUL S-A AȘEZAT ÎN RÂNDURI

ROXANA PUIU

Pe baza dovezilor arheologice s-a constatat existența acestei așezări încă din epoca neolitică, evoluând ulterior în celelalte epoci istorice (epoca bronzului, fierului, perioada daco-romană și a migrațiunii popoarelor)

La mijlocul secolului al II-lea î.Ch, regiunea a devenit parte a imperiului lui Burebista.

101 / 271 - Teritoriul este cucerit de romani și devine parte a Imperiului Roman.

După unii istorici, pe timpul stăpânirii romane, localitatea avea denumirea de Colonia Malva ceea ce echivala cu oraș.

1332 - Atestare documentară a Opațiței.

1360 - Prima atestare documentară a localității Deta, sub denumirea de DED.

1411 și 1427 - Deta este cunoscută sub denumirea de Ded și Dedul Mic.

La sfârșitul sec. al XIV-lea, turcii și-au început incursiunile militare în Banat, cucerindu-l complet în anul 1552, rămânând sub stăpânirea turcilor până în anul 1718. Din păcate, perioada de sub dominația otomană nu a lăsat urme sau dovezi arheologice în zona orașului.

1446 - Deta figurează ca proprietate a lui Nicola Jobagy Matko, iar în 1496 trece în proprietatea lui Mihai Csaki.

1597 - Localitatea este donată de Sigismund Bathory lui George Marnachovit.

1716 - Armata Imperială Austriacă eliberează Timișoara de turci.

NATURA LA EA ACASĂ

ANA MARIA POPA

Orașul Deta are un parc natural, rămășița vechilor păduri, ce reprezintă o îmbinare de arbori: stejari, tei, arțari, păducel și salcâmi, unele exemplare de stejari având o vârstă considerabilă de peste 400 de ani.

Parcul orașului Deta se află la mai puțin de 50 de kilometri de Timișoara pe direcția spre Moravița și are în total 14 hectare și, mai nou, o pistă pentru biciclete de 1,4 kilometri lungime.

ILUMINAT PUBLIC DE ULTIMĂ GENERAȚIE

MIHAELA CUȘA

La Deta au fost montați și funcționează 50 de stâlpi de iluminat public cu panouri solare. Stâlpii nu sunt legați la rețeaua de energie electrică convențională și funcționează exclusiv pe baza energiei solare. Cei 50 de stâlpi au fost montați în două cartiere de blocuri din oraș și sunt extrem de apreciați de locuitori. Proiectul GLOSS mai are meritul de a fi promovat conceptul de eficiență energetică. Prin workshop-urile și conferințele de presă organizate pe perioada de implementare a proiectului, foarte mulți locuitori din Deta și din Vârșeț, dar și din zonele adiacente au înțeles mai bine cât de importantă este eficiența energetică.

Proiectul GLOSS a modernizat sistemele de iluminat public din orașele Vrsac și Deta prin utilizarea ultimelor tehnologii de iluminare, inclusiv a surselor de energie regenerabilă.

Foaia de Lipova

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

DE 1 DECEMBRIE SE SĂRBĂTOREȘTE ROMÂNEȘTE!

Într-un cadru solemn, în sala festivă a Primăriei Lipova, elevii Liceului „Atanasie Marienescu” și profesorii coordonatori ne-au reamintit că trebuie să fim mândri că suntem români.

Activitatea organizată de 1 Decembrie s-a desfășurat sub semnul unității și interdisciplinarității având ca scop educațional conștientizarea cunoașterii istoriei, cultivarea simțului patriotic, redescoperirea adevăratelor valori de către elevi, de către noi, profesori și români, prin sărbătorirea Zilei Naționale a românilor și a Marii Uniri.

Programul a debutat într-un mod solemn cu intonarea Imnului Național în interpretarea corului alcătuit din elevii claselor a VII-a A și a X-a B, coordonați de d-na prof. Ioana Zelenin.

A urmat apoi o adevărată lecție de istorie susținută de talentatul nostru coleg, prof. Sergiu Duma. Sergiu ne-a reamintit importanța Marii Uniri de la 1918, dar și etapele premergătoare acestui important eveniment istoric al poporului român.

Condeiful e cel care exprimă puterea cuvântului, așadar versurile închinute acestui eveniment au fost recitate cu emoție de elevii clasei a V-a B: Siminic Dorothea, Dobranski Francesca,

Ciosescu Marcus, Popescu Paula, coordonați de domnișoara prof. Ianculescu Cristina.

Talentul artistic al elevilor din trupa de teatru a Liceului „Atanasie Marienescu”, a readus în fața auditoriului personaje atât istorice, cât și

literare în sceneta – *Moș Ioan Roată și Unirea*. Astfel, împreună cu Moș Ioan Roată în interpretarea talentatului elev Gruescu Denis, din clasa a IX-a A, sau cu Alexandru Ioan Cuza, interpretat de Marc Darius din clasa a XI-a A ne-am reamintit că la înfăptuirea istoriei au participat atât țărani, cât și boierii, sub oblăduirea domnitorului. Personaje precum: Hurmuzachi, Alecu Forăscu, țărani munteni și basarabeni,

au îmbrăcat cu fală portul țăranesc și ne-au reamintit valoarea demnității și a mândriei de *a fi român*, în interpretarea altor inimoși actori ai trupei de teatru, elevii: Coșerea Claudiu, Cioancă-Cloșca Antonia și Ardelean Alex din clasa a IX-a A, Baba Denisa din clasa a VIII-a A, Sarah Iancu și Stancu Mihnea din clasa a X-a A. Și cum orice povestire are un povestitor, rolul i-a revenit elevei Venin Bianca din clasa a X-a B, regizori fiind d-nele prof. Oprîș Ancuța, Flueraș Lavinia, Guțiu Gianina.

Colindele au încheiat momentul festiv, de a cărui prezentare au fost responsabile elevele: Jivănescu Mălina și Mona Denisa din clasa a XI-a B, coordonate de d-na prof. Truț Daniela.

Gazdele evenimentului, d-nul viceprimar Vasile Dodon și consilierii locali au consemnat importanța momentului și bucuria resimțită de asistență mulțumind elevilor participanți, profesorilor coordonatori și părinților pentru frumusețea momentului festiv la care au asistat cu toții. De la eveniment nu putea lipsi conducerea Liceului „Atanasie Marienescu”, reprezentată de d-nii directori, prof. Donțu Lucian și Herrling Ioan, dar și d-na prof. Pantea Ileana-consilier educativ.

Prof. GIANINA GUȚIU

Expoziția de păsări și animale mici de la Lipova

Ultimele zile ale lunii noiembrie au adus evenimente pentru toate gusturile și vârstele în orașul Lipova. Atenția s-a dus de această

Copiii au primit câte un porumbel sau păsări de curte pentru a se obișnui să aibă grijă de ele

dată și către iubitorii de animale, mai exact către iubitorii de păsări și animale mici, care au avut ocazia pe parcursul unui weekend întreg să admire și chiar să cumpere dacă au dorit câte un astfel de exponat, fie că a fost vorba de păsări sau alt animaluț mic.

În perioada 27-29 noiembrie 2015, la Lipova a fost organizată *Expoziția anuală de Păsări și Animale Mici*, care, așa ca de fiecare dată a fost posibilă datorită *Asociației Crescătorilor de Porumbei, Păsări de Curte și Animale de blană din Orașul Lipova*.

În cadrul expoziției au fost expuse peste 350 exemplare din diferite rase de porumbei, găini, fazani, rațe, găște și iepuri, exemplare crescute de pasionați din Lipova, Ghioroc, Arad, Zăbrani,

Covăsânț, Păuliș, Neudorf, Lugoj, Siklos (Ungaria).

Alături de aceștia au fost prezenți și copiii de la Centrul de Voluntariat AMC Betleem Lipova, alături de coordonatoarea lor, Șchiopu Urs Monica, aceștia aducând în cadrul expoziției cele mai mari exponate și anume câțiva struți, crescuți în incinta Centrului de Voluntariat. Struții au fost bineînțeles atracția copiilor și a vizitatorilor în general.

La finalul expoziției toți participanții au primit din partea organizatorilor diplome, iar cei mai buni și originali dintre participanți, au primit și cupe de campioni ai acestei ediții a Expoziției de Păsări și Animale Mici, organizată la Lipova anual.

„Culorile Toamnei” a ajuns la a XII-a ediție de succes

O nouă ediție a unei expoziții care a devenit deja tradiție pentru orașul Lipova a avut loc la sfârșitul lunii noiembrie.

Cercul „Atelierul Fanteziei” din cadrul Clubului Copiilor Lipova a mai adăugat o pagină poveștii foarte colorate pe care o scrie de 12 ani încoace și care dă de fiecare dată o nuanță de culoare diferită și frumoasă orașului, participanților, tuturor celor implicați în crearea acestui eveniment, dar și fiecăruia din cei care vin să admire operele expuse în cadrul expoziției.

Așa cum ne-am obișnuit, nu puteam pași în cel mai friguros anotimp, fără o pată de culoare care să ne încânte privirile și sufletul – Vernisajul expoziției „Culorile Toamnei”, Concurs internațional de fantezie și îndemănare, ajuns în acest an la Ediția a XII-a.

La cea de-a 12-a ediție a concursului internațional „Culorile Toamnei” au participat 3015 copii, reprezentând 275 de instituții din 38 de județe

și București, 9 instituții din străinătate, în total, alături de România, fiind prezente încă 6 țări: R.Moldova, Bulgaria, Letonia, Turcia, Franța și India. Toți acești minunați copii au fost coordonați de un număr de 575 de profesori, la fel de minunați ca și învățăceii lor.

Pe lângă numărul foarte mare de lucrări și participanți, evenimentul a avut și un număr mare de invitați, reprezentanți ai instituțiilor locale și nu numai, printre care s-au numărat: reprezentanți ai Inspectoratului Județean, reprezentanți ai Primăriei și Consiliului Local Lipova, precum și ai instituțiilor de învățământ din oraș.

Pentru organizarea acestui vernisaj, reprezentanții Clubului Copiilor Lipova au fost susținuți de Primăria Orașului Lipova, Liceul „Sever Bocu” Lipova, AS Caritas BGS Lipova, AMC Betleem Lipova, SC Coket Trading Lipova și Asociația pentru Dezvoltare Europeană și Promovarea Tinerilor din România.

PAĞINA REALIZATĂ CU SPRIJUL DOAMNEI ADELA POPESCU

Foaia Timișului

„Popor din Banat, trezește-te!” - Sever BOCU ■

Nu poți reuși în viață, aflându-te în dezacord cu munca
Titu BOJIN - președinte al Consiliului Județean Timiș

Decembrie, la sediul Consiliului Județean Timiș, forfota firească a sfârșitului de an. La intrarea în secretariatul cabinetului domnului președinte Titu Bojin, sunt așteptată, cu politețe. Am ajuns cu un minut înainte de ora stabilită. Punctualitate iorghistă, ar spune cineva. O fi...

La „fix”, dăm curs dialogului nostru de sfârșit de an.

Domnule președinte, ne reîntâlnim în apropierea sărbătorilor de iarnă, a Crăciunului, a Nașterii Mântuitorului nostru Iisus Cristos. Un ceas de bilanț?

► La un ceas de bucurie creștină, sigur și un bilanț devine subiectiv, pentru că în astfel de zile, în apropierea marilor sărbători creștine, dacă privești înapoi, vezi doar părțile bune ale muncii tale. Dar pentru că întrebările tale, așteaptă firesc un răspuns, îți spun că, chiar critic fiind, bilanțul acestui an, nu poate fi decât bun.

Domnule președinte, aveți adversari chiar și în rândul partidului dumneavoastră...

► Da, am, dar cum bine ai spus, sunt adver-

sari și nu dușmani. De altfel, eu am acceptat să intru în viața politică, după o destul de lungă perioadă în administrație, și am intrat ca un om care dorește să continue o dorință care m-a călăuzit toată viața, aceea de a fi de folos oamenilor în mijlocul cărora trăiești.

Recent ați dat de înțeles că veți continua ceea ce ați început să construiți.

► Ana-Maria, orice bănățean va continua lucrul început. Eu pot continua proiectele inițiate de mine pentru Banatul de pustă și dintr-o altă perspectivă, nu numai din aceea de președinte, oamenii județului Timiș știu că se pot bizui pe mine, indiferent de poziția în care mă aflu. Știi bine și dumneata Ana-Maria, că această aplecare a mea spre ascultarea cu interes a cetățenilor și deschiderea spre consensualitate sunt părțile sufletului meu pe care le prețuiesc cel mai mult.

Domnul Vasile Todî, președintele Uniunii Banatului Istoric, spunea odată: „Titu Bojin poate câștiga orice alegeri politice, chiar și din ipostaza de independent.”

► Nu-l crede, Vasile este prietenul meu. Totuși, ce vă bucură, aparte, din realizările acestui mandat al dumneavoastră?

► Munca mea, depusă și împlinită în mare parte, ca în județul Timiș, locuitorii și oaspeții

lor să nu cunoască noroiul pietonal și rutier.

Domnule președinte, mi-a plăcut o observație a domniei voastre...

► Care?

„Vremea aventurierilor a trecut.”

► Ana-Maria, în orice domeniu îți desfășori activitatea, dacă te lași ispitit de spiritul aventurier, vei sfârși prin a fi îndepărtat de la orice loc de muncă. E bine să reținem cei tineri acest adevăr pe care îl cunosc foarte bine. Nu poți reuși în viață, aflându-te în dezacord cu munca. Cine se află în această situație nefericită, va fi părăsit nu numai de prieteni, ci și de familie.

Domnule președinte, „Anul își ninge ultima filă, / Fiii românilor colinde spun, / Și îl așteaptă pe Moș Gerilă, / Să li-l aducă pe Moș Crăciun...”

► Draga mea, pe Moș Crăciun, l-au adus, pentru toată România, copiii Țării Banatului în însângeratul decembrie al anului 1989. Fie ca sufletul acelor eroi, pentru că am amintit de ei, să fie mereu binecuvântat. Iar celor de azi, locuitorii ai județului Timiș, aflându-ne noi în „ultima filă” a anului, le doresc să petreacă sărbătorile cu sănătate și liniște. Iar copiii lor să le aducă în dar, bucurii.

Dialog CONSEMNAS DE
prof. dr. ANA-MARIA COTOȘPAN

LA MULȚI ANI, ROMÂNIA! LA MULȚI ANI, ROMÂNII!

Titu BOJIN - Președinte al Consiliului Județean Timiș

La cea de-a 97-a aniversare de la înfăptuirea României Mari, în municipiul Timișoara s-au desfășurat o serie de manifestări la care au participat oficialități ale orașului, reprezentanți ai administrației publice naționale, județene și locale, veterani de război, reprezentanți ai mai multor garnizoane militare, organizații politice și apolitice, dar și numeroși timișoreni.

Manifestările dedicate „Zilei Naționale a României” au debutat la Timișoara anul acesta cu începerea de la ora 10:00 în fața „Monumentului Ostașului Român” din Parcul Central.

Cu acest prilej, au fost rostite alocuțiuni din partea oficialităților prezente. După depunerea de coroane, a avut loc tradiționala paradă militară, la care au participat toate elementele sistemului național de apărare, reprezentate de Ministerul

Apărării Naționale prin Brigada 18 Infanterie Banat, Jandarmerie, Inspectoratul pentru Situații de Urgență și Serviciul Român de Informații și Poliție.

Pe întreg cuprinsul programului, publicul prezent a putut vizita expoziția de tehnică militară organizată pe artera principală a Parcului Central.

La finalul manifestării, artiști populari de la Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș au susținut un concert de cântece patriotice.

Prezent în mijlocul timișorenilor, președintele Consiliului Județean Timiș, domnul Titu Bojin, a subliniat în discursul rostit că: „Trebuie să găsim soluții împreună pentru a putea să ne ajutăm, pentru a putea să sprijinim tot ceea ce înseamnă unitatea poporului român și, bineînțeles, prosperitatea lui. Cred că este necesar ca fiecare dintre noi să ne gândim la ceea ce au făcut înaintașii noștri pentru această unitate și trebuie să o păstrăm vie. La mulți ani, România! La mulți ani români!”

PREȚĂTIRI PENTRU DESZĂPEZIRE PE DRUMURILE JUDEȚENE

Autoritățile județene s-au pregătit pentru deszăpezirea drumurilor și speră să nu întâmpine dificultăți. Considerăm că pregătirea activității de deszăpezire și combatere a poleiului pentru iarna 2015-2016 a fost încheiată și sperăm ca în această iarnă să nu întâmpinăm dificultăți, atât din punct de vedere al vremii propriu-zise, cât și din punct de vedere al operatorilor, care au încheiat contracte cu Direcția Județeană de Drumuri. Au fost încheiate acorduri cadru pe o perioadă de trei ani, iar județul Timiș a fost împărțit în șase zone, zone care sunt gestionate de șase societăți comerciale, a spus Călin Dobra, vicepreședintele Consiliului Județean Timiș. Pentru deszăpezirea

drumurilor din Timiș sunt asigurate 76 de autoutilaje și echipamente, din care: 9 autogredere, o instalație de preparat clorură de calciu, 34 de utilaje multifuncționale, plus lamă, plus răspânditor, șase „unimog” – utilaj de răspândire, șase buldoexcavatoare dotate cu cupă frontală, 14 încărcătoare și buldoexcavatoare și șase turbofreze.

Din albumul „Zilei de 1 Decembrie”

Președintele Consiliului Județean Timiș, domnul Titu Bojin, rostindu-și alocuțiunea.

PAGINĂ ÎNGRIJITĂ DE SILVIA FECHETE

ÎNSEMNĂRI ÎN IARNĂ

Sclipește bura așternută, în zori, peste verdele curții mele din Coșari, și dincolo de fânar, pădurea odihnește în mantie ruginită și din când în când, din desișul ei, se arată căprioarele. Una din ele, pe care am numit-o Steluța, urcă treptele târnațului, bucurându-mă cu prietenia ei. În căldura acestui cămin al meu, unde voi ședea câteva zile din decembrie, ascult Concertul în A minor Op. 16 pentru pian de Edvard Grieg, romanticul de familie bună. Fulguie ușor și zilele anului învață primele litere ale alfabetului iernii. Citesc în fotoliul de lângă fereastră, privind în răstimpuri, la pârăul din dreptul ei, ce își poartă domol veșmântul de nea.

Încerc o nedumerire: dacă în matematică nu există loc pentru îndoieli, matematicienii există? Din punct de vedere pascalian, răspunsul ar fi categoric „nu”! Dar nici acel număr $i = \sqrt{-1}$ nu există în ceea ce se cheamă real, dar fără el n-ar exista avioanele moderne în zbor.

E cald în casă și deasupra dealurilor împădurite, peșchire subțiri de cețuri coboară spre satul în care au mai rămas să locuiască doar oamenii care pot privi negrul ca pe un gri întristat. Înțelepții...

Mă gândesc de ceva vreme să strâng, între faldurile Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, tineri elitari, într-un *Club al Elitiștilor din Țara Banatului*, un cerc de oameni selecți și instruiți, care să ofere membrilor săi, alături de convingeri și cunoștințe, posibilitatea de a deveni tipare de comportament diferite de cele cunoscute de oamenii stratului de jos. Dar are nevoie această pătură mijlocie de astfel de repere civilizatoare? Are cu siguranță, numai că nu știe, dar știm noi...

Revin la malul mării și Dobrogea mă întâmpină cu zâmbet primăvăritic, zâmbesc și eu în preajma unei amintiri. Cineva, îmi recita zilele trecute, la malul mării, poeme scrise de Nicolae Iorga. Pentru ea, Nicolae Iorga, a rămas „patriarhul istoriei noastre și apostolul neamului”. Ce nu am putut să-i spun atunci? Păi nu am putut să-i spun următoarea întâmplare: aflat într-o vizită la Oradea, organizată de Asociația femeilor ortodoxe, înainte cu o clipă de a începe cuvântarea, de Nicolae Iorga se apropie o fetiță, ținând cu amândouă mânuțele un buchet mare de flori. Emoționată, se bâlbâie și nu se face înțeleasă. Plecându-se spre ea, profesorul îi spune: „Ce-i cu tine, fetițo?” Iar ea îi răspunde: „Aș vrea să vă sărut și nu ajung”. Amuzat, Iorga îi răspunde: „Păi sărută și tu unde ajungi”. Chiar reală fiind, și e, replica nu micșorează statura istoricului.

Dostoievski pe biroul unei actrițe; *Idiotul* de Dostoievski. Ce personaje, ce situații! Scena în care, așezați unul lângă celălalt, în camera spațioasă, se află Rogojin și Mișkin tulbură prin absurditatea exterioară tot adevărul absolut al stării interioare de spirit. Cine se apropie de Dostoievski, se apropie de lumina cunoașterii și nu va rătăci niciodată.

Aici, în Dobrogea, timpul își pierde din importanță. O stâncă heteroclită își înalță din ape vârful ascuțit de veacuri spre cer. Pe el odihnește un pescăruș scaldat de razele unei zile pe care o numim primăvara iernii. Faleza Constanței este aproape pustie, doar pe una din băncile ei, o fată cu ochii blajini

și catifelăți ca pajiștea covoarelor persane scrutează zarea. Este atât de frumoasă încât, îmi pătrunde în închipuire. Are degete lungi și subțiri de dăscăliță, poartă un singur inel și la gât o eșarfă verzuie. Dacă chiar e dăscăliță, atunci, de pe degetele ei, copiii vor desprinde literele cuvântului întemeietor: iubire. Chipul acesta mă va urmări vreme multă, asemeni fluturilor galbeni pe Mauricio Babilonia. Un chip care propovăduiește iubirea și bunătatea, mai convingător decât o suită de purpurați. O frumusețe care apropie bărbatul de blajinitate, în apropierea căreia se șterg mahnirile din amintire și viața devine un vis splendid. O frumusețe pe care nici timpul nu o va putea rugini. Lângă ea, în așteptare, *Pânze purpurii* de Alexander Grin, carevasăzică e cetățean al Grinlandiei, tărâmul minunat, al cărui stăpân, murind de foame, a plecat în munți cu un arc improvizat ca să vâneze.

Trec prin comuna care poartă numele primului-ministru al Unirii: Mihail Kogălniceanu, cel suspectat a fi copilul din flori al domnitorului Sturdza. Tânăr fiind, revoluționarul Kogălniceanu a fost încarcerat chiar de presupusul său tată la Râșca, unde o ducea destul de greu. Disperat, vornicul Ilie Kogălniceanu, tatăl în acte, s-a prezentat la Sturdza: „Ce ne facem, Doamne, că ne moare copilul?!”. A fost delir în Iași!

În zorii zilei următoare, reîntâlnesc pe faleza pustie, fata din Grinlandia, orizontul fumegă și din spasmele fumului său, se deslușesc vapoarele fără vele. O navă fără vele e ca femeia fără eșarfă.

Poartă gulerul paltonului ridicat și sub sprâncene, poartă primăvara. Nu am văzut demult o fată, cădelnițându-și astfel ochii spre cer, Știu, exigențele morale sunt mai greu de îndurat decât cele economice, motiv pentru care, o perioadă de timp, voi renunța să mai privesc slava albastră a mării.

Ortodoxismul românesc scoate la vedere, mădulare rupte din trunchiurile unor vechi slujitori ai săi. Recent, a fost adus un deget al marelui Șaguna. Tineri și bătrâni pupă cu speranța unei schimbări în bine a destinului lor. Ei, de-ar avea ei, nădejde, nu speranță...

Privindu-i înghesuți la sarmalele pomenii, îmi amintesc de Părintele Galeriu: „Ignoranța este un păcat foarte grav, căci un creștin autentic nu poate fi prost.” Să nu fie mulțimea de babe și tineri analfabeți universitari, creștini autentici? Să nu știe Prea Fericitul că nu se deșteaptă și nici nu se poate mântui un popor, din vânzări de îngeri și icoane? Hai, că suntem complet defazați.

Vorbele președintelui de onoare al jurnalului interregional „Banatul”, ÎPS Ioan, mitropolit al Banatului istoric, ar trebui dăltuite pe toate

porțile de intrare în biserici: „Sunt omul care intervine în problemele esențiale ale neamului. Biserica trebuie să se apropie de oameni, iar un episcop trebuie să umble din casă în casă și să discute cu fiecare om în parte. A trecut vremea când doar băteau clopotele și veneau oamenii la biserică. Dumnezeu spune că preoții trebuie să păstorească oameni, nu doar ziduri de biserică. Plutim într-o lume involburată, sute de mii de oameni fiind obligați să plece din țară pentru a munci. România trăiește momente deosebite și trebuie să facem totul pentru a reveni la sentimentul național pentru că nu s-a mai întâmplat niciodată să fie un așa exod de oameni.” Episcopi ai Țării Banatului, aveți în fruntea voastră un bărbat cu destin șagunian. Urmați-!*

Că tot suntem în sfera credinței, câtă vreme noi bărbații vom privi femeia prin vorbele Sfântului Pavel din „Epistola către Efeseni” femeia se va simți desconsiderată: „Femeile să li se supună bărbaților lor precum Domnului, căci bărbatul este capul femeii sale, cum Hristos este capul Bisericii. Și, după cum Biserica I se supune lui Hristos, tot astfel, femeile trebuie să li se supună bărbaților lor”. Are dreptate evreul ortodoxismului, armeanul Gurgjieff: „Dragoste de Dumnezeu, dar indiferență față de sfinți.”*

Trec prin Pădurea Babadag, ca unul venit din codrii Banatului de munte, privesc cu empatie umbrele ce se deslușesc în desișul ei.

VASILE TODÎ

Rezistența în munți a fost un fenomen unic în sud-estul Europei, acolo unde s-a instaurat regimul comunist cu ajutorul roșu. Aici în Pădurea Babadag, a vitejit machedonul Gogu Puiu, aici și în Delta Dunării. Tot astfel în munții Banatului de munte, Spiru Blănaru ori Petre Domășnenu. Legionari - veți spune - nu, nu, români!

La întoarcere, directoarea Teatrului de Stat din Constanța, Dana Dumitrescu, mă invită să-l văd pe Goldoni în regia dânei. *Gâlcevile din Chioggia*, mi-au prilejuit întâlnirea cu o inspirată viziune regizorală modernă. La sfârșitul spectacolului sunt bucuros să constat că prin tinerii săi actori și regizori, teatrul românesc nu va fi înghesuit niciodată în patul lui Procust. Am felicitat-o pe această, foarte tânără doamnă a teatrului dobrogean și pentru selecția actorilor, proces anevoios și inspirat, la capătul căruia, Ana-Maria Ștefan a dovedit cu prisosință că a meritat încrederea regizorală. Asemeni regizorilor deplini, Dana Dumitrescu nu a permis actorilor să fie deasupra situațiilor în care sunt puse personajele lor, fapt ce a asigurat spectacolului un meritat succes.

Frumoasă invitație la iubire: „Într-o dimineață, un boboc de trandafir răsări lângă un boboc de trandafiriuță. S-au uitat îndelung unul la celălalt. Soarele puternic le-a desfăcut petalele, transformându-i în două flori minunate. Trandafirul i-a spus: «Viața noastră este scurtă. Te privesc și sunt vrăjit de frumusețea și parfumul tău. Dă-mi o șansă să te iubesc!». «Bine — consimți trandafiriuță — să chemăm o albină!»”. De unde o știu? De la fata pe care am părăsit-o în Grinlandia.